

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravišstvo „Slovenskega Naroda“.

Nadškof Stadler.

Stara angleška kronika pripoveduje: Ko je najmočnejši vseh rimskih papežev dal l. 1232. sovražnika rimskega vpliva na Angleškem, višjega sodnika Huberta de Burgha, vreči v ječo, ni bilo v celem kraljestvu dobiti kovača, ki bi bil hotel jetnika vkovati v železje. Naposled so siloma pripeljali nekega pomočnika, a tudi ta se je srdito uprl in se zarotil: Rajši stokrat v smrt, kakor da bi okoval v železje moža, ki je Angleško branil pred tuji.

Preprosti angleški kovač se je skoro pred 700 leti zavedal, da zeva med Rimom in med angleškim narodom nepremosten prepada, a hrvatski narod se tega še danes ne zaveda, dasi ga Rim stoletja sem samo izrablja in mu plačuje z nevhvaležnostjo njegovo slepo udanost in zvestobo.

Morda se odpro hrvatskemu narodu oči sedaj, ko je po krivdi Rima in nje-

govega služabnika nadškofa Stadlerja učakal pravi bankrot hrvatske narodne politike, kakor morda še nikdar noben slovenski narod.

Nadškof Stadler je v zadevi zavoda sv. Jeronima hrvatski narod pred vso Evropo osmešil, osramotil in ponižal in če afera z zavodom sv. Jeronima in nadškofom Stadlerjem ne povzroči na Hrvatskem prevrata, potem moramo izgubiti upanje, da je hrvatski narod sposoben za veliko svojo misijo na slovenskem Jugu.

Sarajevski nadškof Stadler je med Hrvati najstrastnejši zastopnik tistega katoliškega klerikalizma, ki je v svojem bistvu največji nasprotnik vsakega nacionalizma. Slovenci si lahko naredimo sliko tega moža, saj imamo v Ljubljani za škofa njegovega gojenca in somišljenika, ki se v vsakem oziru drži Stadlerjevih izglede.

Sarajevski nadškof Stadler je oni mož, ki je med Hrvati razvil najekstremnejši klerikalizem in dosegl, da se je klerikalizem slovesno proklamiral kot hrvatski narodni program. Zgodilo se je to l. 1900. na l. hrvatskem katoliškem shodu. Na tem shodu se je proglasilo načelo, da sta hrvatsko in katolicizem identična, da je rešitev hrvatske narodne individualnosti samo v katolicizmu in da so škofje voditelji naroda v vseh zadevah. Stadler sam je na tem shodu z inkvizitorskim fanatizmom razvijal načela duhovniškega gospodstva nad hrvatskim narodom in dosegl je vse, ki bi ga ne bili nikdar pričakovali med narodom, ki ima Strossmayerja, postal je hipoma prvi voditelj hrvatskega naroda.

Sedaj pa ta strašna prevara! Rim in nadškof Stadler sta hrvatski narod v zadevi zavoda Sv. Jeronima prevarila in mu

ad oculos dokazala, kaka blaznost je, identificirati hrvatstvo s katolicizmom, iskati v katolicizmu rešitev hrvatske narodne individualnosti in vodstvo naroda poverjati katoliškim škofom.

Zavod sv. Jeronima v Rimu je bil dolge veke sem zavetišče za »ilirce«, tako za duhovnike, kakor za lajke. Biskup Strossmayer je pred leti začel delovati na to, da se zavod sv. Jeronima iz zavetišča preustroji v znanstven in umetniški zavod, po vzoru takih zavodov, kakor jih imajo Francija, Nemčija in Avstrija v Rimu. Strossmayerjev načrt je bil velikega narodnega in kulturnega pomena, toda v Rimu ta načrt ni našel prijateljev. Rimu je bilo le na tem, da se polasti premoženja tega zavoda in zato se je z obema rokama oklenil Stadlerjevega nasveta v tej zadevi. Stadler se je zavzel za to, da se zavod sv. Jeronima premeni v duhovniško semenišče in sicer za hrvatski narod in Rim je to rad storil, saj je dobil v svoje roke premoženje zavoda, zajedno pa priliko, pokazati Hrvatoma svojo »posebno ljubezen« s tem, da se je zavodu dalo ime »pro croatica gente«. Kadar more Rim na tako cenen način izkazati kakemu narodu svojo ljubezen, stori to rad, posebno, če naredi dobro kupčijo.

V Hrvatih je radi te papeževe odločbe zavladal pravi paroksizem. Ves hrvatski narod je bil v ekstazi in z vseh strani so letele v Rim brzojavke, v katerih se je papežu izražala globoka hvaležnost za ta izredni dokaz naklonjenosti in ljubezni.

Z začudenjem smo opazovali te pojave eksaltiranosti mej Hrvati, kajti nam ni šlo v glavo, kakega pomena naj bi bilo to novo duhovniško semenišče, četudi ima hrvatski naslov, za narodno, politično, kulturne in gospodarske koristi Hrvatov. Nasprotno! Iz lastne izkušnje vemo, da so ravno v Rimu vzgojeni duhovniki najhujši

fanatiki in najmanj narodni in gotovo je, da bi se tudi hrvatski duhovniki vračali iz Rima polni takih idej, da bi na Hrvatskem nastale še slabše razmere kakor sedaj.

Papežev breve, s katerim je zavod sv. Jeronima spremenil v duhovniško semenišče »za hrvatski narod«, je naletel na raznih straneh na odpor, posebno na Ogrskem in v Črnigori in začela se je velika akcija, da bi papež svoj breve preklical. In tu je nadškof Stadler zopet posegel vmes. Stadler je zapeljal Hrvate, da so iz te zadeve napravili življenjsko vprašanje, da so angažirali svojo narodno čast na to stvar, ki obsega zanje samo teoretično priznanje njih narodne individualnosti, sicer pa nima realnega pomena. Kaj hrvatski narod res nima drugih skrbi in drugih želja, kakor da papež teoretiško prizna njegovo eksistenco?

V tem stadiju se je na Hrvatskem oznanjalo na vse načine, da ostanejo Hrvati zanesljivo zmagovalci in kakor papeži še nikdar niso ničesar preklicali, tako tudi sedanji papež ne preklicuje svoje odločbe. In ves hrvatski narod je bil zopet v ekstazi. Svest si je bil velike zmage, in klerikalci so se sklicevali na ta slučaj, v dokaz, kako dobri in zanesljivi voditelji naroda so škofje.

Toda zgodilo se je drugače. Rim, o katerem se je reklo, da nikdar ničesar ne preklicuje, je svoj breve vendar preklical in sicer v toliko, da je zavodu vzel hrvatsko ime in je nadomestil s starim ilirskim, v ostalem pa ostane zavod — duhovniško semenišče.

Kdo je kriv, da se je to zgodilo, je težko reči. Sodeč po pisavi madjarskih listov, po izjavah ministrskega predsednika Szella in raznih merodajnih madjarskih poslancev, se da misliti, da je madjarska vlada potom avstrijsko-ogrske diplomacije

LISTEK.

Tedensko razmišljanje.

Sreča v nesreči. »Slovenec« je nedavno prinesel strašno novico: »Župnišče je zgorelo v Rečici v Savinjski dolini. Rešili so samo štiri goveda«. Oddahnili smo se sicer od prvega strahu, da se je vsaj ta četvorica farovškega prebivalstva srečno rešila; toda takoj potem smo se spomnili, da je v omenjenem župnišču stanoval tudi župnik Dekortsi s svojo kuharico. Za pet ran božjih, kaj je ž njima! Ali so rečiški katoličani pri rešilni akciji povsem pozabili, da ne stanuje v farovžih samo govedo?! Ker pa nismo čitali pozneje običajnega mrtvaškega lista v »Slovenecu«, moremo si le to srečo v nesreči tako tolmačiti, da je bila usodno noč res le samo govedo doma, župnik s kuharico pa na kakem agitacijskem potovanju.

Sicer pa ni to prvi slučaj, ko igra nedolžno govedo vlogo med farovškimi prebivalci. Spominjamo se neke dolgotrajne tožbe med graščakom in župnikom v J. na Štajerskem. Oba sta stanovala v starem samostanskem poslopju, ki je last graščaka. Naenkrat je prepovedal graščak župniku napajati farovške vole pri graščinskem vodnjaku. Župnik je brž tekkel k sodišču ter izvelkel staro pogodbo, vsled katere je grajska gospoda dovolila rabo

vodnjaka »farovškimi prebivalci«. In poraženi graščak se je dobrodušno udal z besedami: »Ako štejete, prečastiti, voličke med farovške prebivalce, seveda moram odstopiti od svoje navidezne pravice!«

Svoji k svojim. »Slovenec« razglasa: »Brevir, pars verna, je neki g. duhovnik pozabil v kranjski hranilnici.« Ker nočemo misliti, da bi se naši duhovniki tako malo zavedali gesla »svoji k svojim«, da bi nosili svoje »krvavo« prisluzene groše v nemško šparkaso, sklepamo temveč, da je imenovan gosp. duhovnik hodil le molit predpisani brevir v kranjsko hranilnico, če ni celo v tem zavodu ustanovljena zastavljalnica stegnila svoje neposvečene roke po brevirju.

Ker sem ravno pri zastavljalnici, preskočila mi je misel nehote na »Slovensko krščansko socialno zvezo«. Bojevnik sv. Mihael baje še ni bil v takih stiskah, odkar je izvojeval zmago nad upornimi angelji, kakor mu jih je prestajati pri »Slov. krščanski socialni zvezi«. Pustili so ga v zarubljenici vse leto, pa še predvčerajšnjim pri procesiji ni vedel, kdo mu je pravzaprav zakoniti gospodar.

Razun te denarne malomarnosti — denar baje ne igra pri omenjeni zvezi nikake vloge — pa se ne sme »Slovenski krščansko-socialni zvezi« odrekati lepih lastnosti. Med temi je posebno velika skrb za moralo. Zveza je namreč izdala ravno-

kar nov snopič »Zbirke ljudskih iger«. Igre pa so tako krepostno sestavljene, da igrajo v treh igrah samo moške osebe v četrti pa samo ženske. K taki tanko, vestnosti pa je šenklaški mežnar neki pripomnil: »To pa bo tako dolgočasno igranje, da še fajmoštri z dežele ne bodo hoteli priti poslušat, ki so doma vajeni že od nekdaj na »mešane« vloge.«

Še dalje hoče tirati moralo znani župnik Šalehar, ki odgovarja pred Bogom in — »Narodovim« uredništvom za moralno življenje svojih ovčic. Da bi se prihodnjič verjelo njegovim popravkom, sklenil je odpraviti s svojega dvorišča kokošjo družbo, kjer je znano, da so tudi farovski petelini udani mnogoženstvu. Takih turških razvad pa Šalehar noče trpeti na svojem dvorišču. Rajši bo jedel v bodoče piške, ki mu jih nanosijo po-božne ženske v farovž.

Pozitivno delo po Šusteršičevih načelih se je začelo vendar tudi na Štajerskem. V Mariboru se je namreč ustanovila podružnica krščanske ženske zveze. »Zvezal« je ženske prefekt Korošec. In kar je tukaj zvezanega, ne razvežejo niti peklenska vrata, razun če se katera devica omoži ali gre za kuharico v farovž.

Tudi dr. Šusteršič je izvršil te dni veliko pozitivno delo. Ker ne pride niti v državnem zboru niti v delegacijah do besede, a mož vendar hoče, da se o njem govori in piše, je poslal knezu Hugonu

Windischgrätzu k 80 letnici brzojavno čestitko v imenu vodstva katoliško-narodne stranke, v kateri mu želi, naj mu »Vsegamogočni podaljša življenje do smrti.« Seveda so vodili dr. Šusteršiča pri tem le zgolj nesebični nameni. Odločevalo so zanj in njegovo stranko le najblajša dela krščanske milosrdnosti jubilarja, zveza princa Otona z avstrijsko nadvojvodinjo pa — nič. Kdor ne verjame, naj gre nocoj za špiritističen medij Homesu in Feyi v filharmonično društvo!

Perzijski šah ni bil zadovoljen s svojim letošnjim potovanjem po Evropi. Šah je izrasel v trdni svoji veri, da je zelena barva sveta barva, s katero se sme ravno tako malo zlorabljati kakor božje ime. V Evropi pa je zeleno »telesna« barva vseh modernih. Celo italijanska kraljica je šla med secesioniste ter urenila vse sobe za tuje v Kviralu v tem modernem slogu. In šah bi naj bil mirno spal v taki profanirani sobi! Ne, jezero se je vzdignil ter stopil k oknu. Toda o jej! Tukaj so mu uprav pod nos štrleli zeleni vrhovi dreves. Kako je šele bil razjarjen, ko so mu prinesli zelene solate! Pripovedoval je svojim, da se pri Evropejcih tako onečašča zelena barva, da jo celo osli in svinje žró. Če bi prišel šah v Ljubljano, bi videl celo zelene politike in voditelje klerikalne organizacije.

Jaruk-aga Brezobzirnovič.

provzročila preklic papeževga breveja. Mogoče je pa tudi, da je Goluchowski govoril resnico, ko je to obdolžitev zavračal kot neutemeljeno. Na preklic je delala tudi Črnagora, ker je papež po Stadlerjevem vplivu v svojem breveju uvrstil med hrvatske škofove tudi črnogorskega nadškofa v Baru. Črnagora se je uprla, da bi se Črnogorci šteli med Hrvate, da bi se Črnagora proglasila kot del Hrvatske in podpirala sta jo Rusija in Francija. Ugledni italijanski publicist R. Manzoni je v zadarskem »Narodnem Listu« pojasnil, da je avstrijska diplomacija branila Hrvate, a je vsled spletk, v katere je bil zamešan avstrijski poslanik, morala odnehati Črnigori.

Ko je prišel preklic papeževga breveja v javnost, je na Hrvatskem nastalo nepopisno ogorčenje. Čulo se je celo, da se v odgovor na to zaušnico, ki jo je papež dal hrvatskemu narodu, uprizori veliko gibanje za prestop iz katoliške cerkve. Najbolj zadet je bil nadškof Stadler, ki je tudi takoj pohitel v Rim, da baje v imenu vseh hrvatskih škofov protestira proti preklicu in izpošlje, da se zavodu zopet da ime »za hrvatski narod«.

Stadler ni v Rimu ničesar opravil. Gotovo pa je, da je izvedel prave uzroke, vsled katerih je papež preklical svoj breve, da je izvedel, kateri vplivi so odločili, da je Rim dal hrvatskemu narodu tako zaušnico.

Ko je Stadler videl, da v Rimu ničesar ne doseže, mu je bilo samo še na tem, da reši svoj ugled med Hrvati, da ohrani svojo veljavo, da ostane še v naprej voditelj vsega hrvatskega naroda. In v ta namen je uprizoril komedijo, ki je pa končno zanj slabo iztekla.

Vrnivši se v Zagreb je Stadler obelodanil protest, ki ga je baje v imenu vseh hrvatskih škofov izročil papežu, na katerem protestu pa je podpisan samo on. V tem protestu je rečeno, da se je za hrvatski narod toli poniževalna prememba imena svetojerolimskega zavoda zgodila vsled vpliva avstro-ogrsko diplomacije in ogrske vlade, ki sta iz sovražnosti do Hrvatov silili na to premembo, in rečeno je, da noben hrvatski škof ne bo pošiljal duhovnikov v to semenišče, dokler se bo imenovalo ilirsko in ne hrvatsko.

Obelodanjenje tega protesta je bila komedija in družega nič. Stadler je s tem hotel pokazati, da je velik rodoljub in da so škofove najzanesljivejši branitelji pravic hrvatskega naroda. Koj naslednji dan po objavi tega protesta se je pa razglasil tudi papežev odgovor, v katerem je rečeno, da se Hrvatom ne ugodí in v katerem papež Hrvate še ošteva, ker dobljene zaušnice nečejo mirno in ponižno spraviti.

Stadlerjeva spekulacija ni bila napadna. Vsa Hrvatska je bila v ognju. Stadlerja so slavili kot neustrašnega junaka, ki vztraja do konca v tem boju, ki se je bil premenil v boj za čast naroda, in cele tedne je bilo čitati v listih ditirambične brzozavke, ki jih je Stadler dobil od vseh strani, koder prebivajo Hrvati.

Kakor rečeno, je bil Stadler, predno je obelodanil svoj protest, osebno v Rimu in je tam brez dvoma izvedel, kdo je pravi prouzročitelj preklica prvega breveja. V svojem, smešno pretiranem protestu je obdolžil avstro-ogrsko diplomacijo in madjarsko vladu, da je kriva tega preklica; da mu je to na Hrvatskem, kjer vse ječi pod pritiskom Madjarov, pridobilo mnogo simpatij, je naravno in naravno je tudi, da so bili Madjari radi tega napada kar iz sebe in zahtevali zadoščenja.

In zgodilo se je, česar bi nihče na svetu ne bil pričakoval: Nadškof Stadler je obelodanil izjavo, s katero preklicuje in obžaluje vse, kar je pisal v svojem protestu.

To je tak škandal, da si hujšega ni misliti in sramota ne pade samo na nadškofa Stadlerja, ampak na ves hrvatski narod, ki je s tem preklicem pred vsem svetom osramočen in ponižan.

Kakor rečeno, je bil Stadler pred obelodanjenjem svojega protesta osebno

v Rimu in je tedaj, ko je svoj protest objavil, moral natančno vedeti, če je to resnica, kar spravlja v javnost, ali če to ni resnica. Kadar tako visok dostojanstvenik, kakor je sarajevski nadškof, javno nastopi s takimi obtožbami, se mora zavedati važnosti svojega koraka in mora biti pripravljen na vse konsekvence. Čim je Stadler obelodanil svoj protest, je bila njegova dolžnost, da pri tem tudi ostane, makar bi postal tudi mučenik svojega prepričanja, saj se škofom ne godi slabo, tudi če postanejo mučeniki.

Toda Stadler ni ostal zvest samemu sebi, nego je padel na kolena in javno preklical in obžaloval vse, kar je bil trdil v svojem protestu.

V svojem preklicu pravi Stadler, da je iz pisave avstrijskih in ogrskih listov sklepal, da sta avstrijska diplomacija in ogrska vlada izposlovali premembo imena svetojerolimskega zavoda, sedaj pa da je vprašal v Rimu in tam so mu povedali, da so sami iz svoje volje in ne pod pritiskom premenili ime, ker so bila nasprotja tolika, da je bil zavod sam v nevarnosti.

Kako more kdo kaj takega javno povedovati, nam je neumljivo. Stadlerju ni bilo treba kaj sklepati iz pisave avstrijskih in ogrskih listov, saj je bil prej sam osebno v Rimu, predno je svoj protest razglasil in je torej natančno vedel, če piše resnico ali če piše laž. Če je zapisal resnico, potem je ni smel preklicati za ves svet, a če je zapisal neresnico, potem je vedoma lagal.

In pa to igranje z besedami! V isti sapi, ko pravi, da Rim ni postopal pod pritiskom, nego iz lastne iniciative premenil ime, pa priznava, da je bil pritisk tako velik, da je bil obstanek zavoda v nevarnosti.

Svoj preklic je Stadler kronal s tem, da slavi papeža za milost, da je odstranil hrvatsko ime in je nadomestil z ilirskim. Kar je prej proglašal kot zaušnico hrvatskemu narodu, to je zdaj milost...

Blamaža, ki jo je nadškof Stadler nakopal hrvatskemu narodu in sebi, je velikanska in narod bo čutil posledice še dolgo. Samo Rim je zadovoljen, saj je denarna stran tega vprašanja zanj ugodno rešena.

Hrvatski narod spozna lahko iz te afere, da so škofove nesposobni za vodstvo naroda in da ne zaslužijo tistega zaupanja, ki ga uživajo na Hrvatskem. Strossmayer je izjema med škofi, a nikakor ne dokaz, da se sme škofom zaupati.

Pomilujé hrvatski narod, da se je dal tako zapeljati in varati, želimo iz srca, da bi ta politična katastrofa ne ostala brez vpliva na nadaljni politični in kulturni razvoj hrvatskega naroda. Če hoče hrvatski narod izpolniti svojo nalogo na slovanskem jugu, mora kreniti na druga pota in se predvsem osvoboditi spon klerikalizma, v katere je okovan.

Katastrofa v Sv. Lenartu.

Iz Maribora, 30. maja.

Že zadnjič smo popisali katastrofo, ki je zadela nemškutarski trg Št. Lenart pri Mariboru. Ta Št. Lenart je pravo nemškutarsko gnezdo in tisti ljudje, ki zdaj tako milo stokajo in prosijo pomoči, so bili doslej najkrutejši in najbrezobraznejši zatiralci ne samo političnih nasprotnikov, nego tudi politično indiferentnih ljudi.

Umrli župan A. Mravlag je bil njih voditelj. Mravlag je imel velik vpliv pri vseh oblastnjah. Vse ga je protežiralo in veljal je za poštenjaka prve vrste in bil pri porotnem sodišču vedno načelnik. V tej lastnosti je bil vedno za obsodbo, tudi če je bila obdolžitev še tako dvomljiva in nedokazana, in vedno se je zavzemal za ostre kazni, med tem ko je sam leta in leta v posojilnici sleparil.

Preiskava je dognala, da je v tej posojilnici bilo poneverjenih okrog 200.000 kron. Mravlag je bil sam udeležen, to izhaja iz tega, ker so knjige z njegovo roko falsificirane. Če je ves rop sam pobasal, se še ne ve, kajti mogoče je, da je imel še kompagnone, in kdo ve, če si ni delil plena s katerimi izmed tistih, ki zdaj jokajo in vpijejo: Pomagajte!

Čudno je vsekako, da je defraudirani denar tako brez sledu izginil in da se kar nič ne more dognati, kdo ga je pobral. No, to se lahko reče: Tista banda, ki je bila zbrana pod vodstvom župana Mravлага, je bila za vse sposobna. Kakor je bila sposobna, s krivim pričevanjem spraviti v nesrečo narodnega uradnika, tako je bila tudi s osobna polniti si žepa s posojilničnim denarjem.

Za spoznanje teh ljudi naj navedemo samo jeden slučaj: Vnebovpijočo krivico, ki se je zgodila sedanjemu sodnemu svetniku v Ljubljani, g. Wengerju.

Leta 1900 so začeli nemškutarski »purgarji« pri Sv. Lenartu že slutiti, da jim odklenka vsa moč in vpliv, ker so se izvršile volitve v okrajni zastopit. Že ob prihodu narodno mislečega okrajnega sodnika Wengerja leta 1886 tem kričačem nepovoljno; posebne važnosti je bilo, da je z okrajnim zastopom prišel tudi denarni zavod, t. j. okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v slovenske roke! Kaj čuda, da so poštenjaki, župan Mravlag in njega prava senca odvetnik dr. Karl Wittermann ter zdravnik dr. Henrik Benesch, začeli sicer neosnovano ali toli nesramno gonjo zoper okrajnega sodnika Wengerja, vsled katere se je moral ta idealni sodnik, ta značajni in nepristranski mož umakniti in po mučni ter »dolgi« disciplinarni preiskavi iskati dalje uradne svoje eksistencé nižje Maribora, dokler se mu ni po mučnih potih posrečilo priti leta 1893 na Kranjsko, oziroma v Vašo belo Ljubljano. Danes se maščuje temu vestnemu sodniku storjena krivica. Tisti, ki so ga hudobno tirali v nesrečo, se zdaj delajo žrtve in »Südmarka« nabira zanje darila. Za goljufe in krivoprišežnike se zbirajo milodari. Ubogega sodnika Wengerja pa so gnali kakor zverino iz domovine in mu storili materialne škode gotovo čez 2000 K. Ali so kaj zbirali za tega uradnika, ki je le varoval enakopravnost? Nihče se ni zmenil za ubogega pregnančana in njegovo še bolj ubogo famulijo, tako da še danes britko čuti vso nezgodo in krivico, ki se mu je storila na duhu in na mojnji!

Omenimo še, da je sodnik gospod Wenger leta 1900 bil discipliniran na podlagi krivičnih izpovedeb tedanjega poštenjaka, sedaj kot goljufa in defraudanta razkrinkanega Mravлага in njegovih pajdašev! Kdo mu vso škodo povrne? Ali morda tudi »Südmarka«?? Kaj poreče k tej stvari danes referent graškega nad-sodišča, ki je sodnika gosp. Wengerja uničil, kaj poreče dotični senat, ki je verjel goljufom in sleparjem, kaj pravica?? Kaj si misli o tem preobratu takratni preiskovalni sodnik proti g. Wengerju, sedanji veleuplivni javni funkcionar v Celju?

Goljufi in sleparji so odločili o usodi poštenega, nepristranskega, častivrednega sodnika.

Gotovo bi zamogel danes g. svetnik Wenger zahtevati obnovo svoje disciplinarne pravde. Ako bi to imelo kaj praktične vrednosti, ne vemo, no, morda bi se mu izbrisal oni madež, kojega mu je na čelo pritisnil disciplinarni senat vsled krivičnih izpovedeb onih »purgarjev«, ki so deloma že šli v boljše kraje, deloma pa sami občutijo danes bridke posledice svoje zaslepljenosti in politične strasti.

Slučaj g. svetnika Wengerja priča, kake vrste ljudje so ti Šentlenartčani, ki se delajo danes uboge žrtve, da bi v svoje žepa natlačili milodarov.

V Ljubljani, 31. maja.

Državni zbor.

Pred včerajšnjo sejo je bilo podanih več interpelacij, med temi tudi poslanca Choca in posl. Daszynskega in tovarišev, zaradi izгона poljskih in čeških delavcev iz Nemčije. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje debate o inženérskem naslovu. Na predlog posl. Steinwenderja se načrt vrne odseku. Druga točka dnevnega reda je bila predloža o terminski kupčiji. Poročal je posl. dr. Ploj. K stvari so govorili: Kink, Schraffl, Heimrich, poljedelski minister Giovannelli, Kubr, Auspitz in Iro. Splošno se je povdarjalo, da je termenska kupčija z žitom in moko pravcata hazardna

igra. Posl. Iro je dokazoval, da sama prepoved terminske kupčije še ne bo varovala žitnih cen pred samovoljnimi špekulacijami; zato bi bilo temveč potreba srednjeevropske carinske zveze, ki bi zabranila prevelike nestalnosti v žitnih cenah. Le na ta način bi bilo mogoče, da bi res kmetje sami določali žitne cene. Ko je še govoril contra-govornik Fiedler, se je debata pretrgala ter se danes nadaljuje.

Gosposka zbornica.

Kar je poslanska zbornica v nadpolletnem zasedanju dognala, rešila bo gospodarska zbornica v dvednevem svojem zasedanju. Brez debate so se sprejele točke državne proračuna: »finančni zakon«, »ministrstvo notranjih zadev«, »naučno ministrstvo« i. t. d. Značilen je bil govor ministrskega predsednika Körberja, ki je skoraj brez ovinkov izpovedal, da je vlada v hudih stiskah zaradi nagodbenih pogajanj z Ogrsko. S povzdignjenim glasom je izjavil Körber, da so se postavile ovire pravočasni rešitvi carinskega tarifa, da ne sme prikrivati zbornici svojih skrbi o izidu pogajanj. Pri postojanki naučnega ministrstva se je slišalo par prav pohlevnih zahtev. Tako je n. pr. dvorni svetnik Mussaffia pozval vladu, naj kmalu predloži zakon glede ustanovitve italijanskega vseučilišča v Trstu. Grof Harrach je izrazil željo, naj bi se mesto nameravane stolice kitajskega jezika rajši ustanovila na dunajskem vseučilišču taka stolica za srbsko-hrvaški jezik. Dvorni svet. Mattuš se je zavzemal za ustanovitev druge češke univerze. Naučni minister Hartel je izjavil, da bi z veseljem pozdravil, če bi danes politične razmere dovolile, uvesti drugi deželni jezik v poedinah kronovinah kot obvezni učni predmet v srednjih šolah.

K položaju.

Nagodbena pogajanja se ne premaknejo in boj glede surovin še ni odločen. Ogrska vlada postopa še vedno z vso energijo ekstremnih ogrskih agrarcev. Avstrija naj bi razvoj svoje industrije otežkočila s tem, da se dovolijo carine na ovčjo volno, juto in lan, to zahteva ogrska vlada, kar dokazuje, da ji odpor avstrijskega kabineta še vedno imponira. Gre se torej za to, da se z nagodbo z Ogrsko gospodarski položaj Avstrije ne poslabša, na izboljšanje pa niti misliti ni. Avstrijska vlada se le brani, da ne izgubimo, pridobimo pa gotovo ničesar. »Narodni Listi« se nadejajo, da pojasni Körber v gospodski zbornici med proračunsko debato sedanje stanje nagodbenih pogajanj z Ogrsko ter razloži tudi mnenje vlade glede jezikovnega vprašanja. — Pogajanja Körberja z Mladočehi se nadaljujejo. Mladočeški klub se je izrekel proti davku na železniške vozne listke in proti pogodbi z dunavsko parobrodno družbo. Gre se pa tudi za nova nemško-češka jezikovna pogajanja, ki so se vršila doslej še vedno brezuspešno. Zasedanje državnega zbora se baje 4. junija zaključí.

Volitve v Belgiji.

Po silovitem fiasku, ki so ga doživeli socialisti v Belgiji ob zadnji splošni stavki, ni bilo pričakovati, da bi si bili pridobili med narodom simpatij in novih volilcev. Stavka je končala s popolno kapitulacijo delavcev, ki so imeli poleg tega še veliko izgubo na zaslužku. Pokazalo se je, da je bila stavka brezupno pričeta, lehkomišelnost nadaljevana in bojazljivo končana. Zato pa se je ob zadnjih volitvah moč klerikalizma povečala, vpliv socializma pa je padel. Socializem v Belgiji je od l. 1896 do l. 1900 neprestano rasel, potem pa je začel polagoma padati, ker so ga znale klerikalne vlade siloma zatirati in pa ker so imeli vodje socialistov mnogo neuspehov. Tako ostane v zbornici vladna večina ne le nedotaknjena, nego je tudi povečana. V izključno delavskih okrajih so ostali socialisti gledé števil volilnih glasov pri starem ali pa so dobili celo še več glasov. Med boljšimi krogi, ki so s socialisti simpatizirali doslej, pa so izgubili mnogo zaslombe. Demokratje so se ločili od socialistov in volili z liberalci, ki so imeli zato to pot mnogo več volilcev kot doslej. Klerikalni volilci se baje niso pomnožili, a so pridobili nov mandat. Med 14 mandati so mogli socialisti pridobiti le 3, tako da imajo sedaj 34 poslancev, t. j. toliko kolikor libe-

ralci. Klerikalci imajo 96 mandatov, kršč. demokrati pa 2. V senatu je sedaj 62 konservativcev, 41 liberalcev in naprednjakov ter 6 socialistov. Vladna večina znaša le 15 glasov. Naraščanje klerikalizma v Belgiji je jako obžalovati ter je naravnost čudno, da dogodka in Francoskem tako malo vplivajo na sosednjo sestro Belgijo. Gotovo pa je ta položaj nevzdržljiv, kajti ustava se mora v kratkem izpremeniti, z novim volilnim redom pa bo stališče delavskega volilstva lažje in uspešnejše.

Vojna v Južni Afriki.

Prvi angleški lord zaklada, Balfour, je naznanil, da upa prihodnji ponedeljek naznaniti vsepehe najnovejših mirovni pogaanj. Balfour samo upa, a angleški listi so trdno prepričani, da se prihodnji ponedeljek gotovo naznani konec vojne in mir. Ker se snide tega dne tudi perska zbornica, menijo angleški listi, da se naznani mir slovesno in s posebnim triumfom. Iz tega naj sledi, da je Anglija dosegla velik uspeh ter da je konec vojne za kraljestvo koristen in časten. Balfour je dejal, da ne ve, ali bo mogel res že v ponedeljek poročati, zato je predlagal, naj se za vsak slučaj odgodi razpravljanje proračuna do srede. Možno je torej vendarle, da se konec mirovni konferenc še zavleče. Čemu so šli delegatje Burov iz Pretorije zopet v Vereininging, tudi ni znano. Če se je mir sklenil, bi mir proglasili in vodje Burov bi se razšli. Zdi se torej, da se bode vršilo v Vereiningingu še končno zborovanje delegatov z vsemi burskimi voditelji. Tudi angleški listi trdijo, da so dognane le glavne točke mirovne pogodbe, nekatere postranske, a vendar važne se doženo šele te dni. Gotovo je, da si angleški narod miru hrepenoče želi in da bodo konca vojne na Angleškem najbolj veselili, saj so izgubili toliko tisoč mož in toliko milijard! Casti in ugleda ta vojna Angležem ni pomnožila, Buri pa so z njo morda res izgubili svojo neodvisnost, a priborili so si zgodovinsko ime ter slavo, ki jim ostane večno nepozabljena.

Najnovejše politične vesti.

O vsenemškem gibanju se je veliko govorilo včeraj v ogrski delegaciji. Posebno hudo je obsojal vsenemško agitacijo del. Hollo. Ministrski predsednik Széll je govoril sicer pomirjevalno, vendar pa je izjavil, da se ne da tajiti, da ima vsenemško gibanje izdajalski značaj na Ogrskem. — 350 avstrijskih in ogrskih delavcev je izgnala hanoverska vlada. — Zoper armensko-katoliškega patrijarha v Carigradu so poslali škofje, duhovniki in drugi ugledni verniki tri pritožbe v Rim, naj se ga odstavi, ker je popolnoma nesposoben. — Perzijski šah na Nemškem. Cesar Viljem je sprejel šaha v Potsdamu ter mu izročil črni orlov red. Šah je podelil istotako cesarju visok perzijski red. — K manevrom ruskega brodograja pride baje tudi nemški cesar v Reval. — Kandidaturo za francosko predsedništvo so že ponudile štiri republikanske zbornične skupine Bourgeoisu. — Bolgarsko-ruske razmere so postale najugodnejše. Prihodnji teden potuje knez Ferdinand preko Dunaja v Peterburg. Rusija je imenovala za Bolgarsko posebnega vojaškega atašaja, dočim so imele dosedaj vse slovanske države na Balkanu skupno samo enega takega zastopnika Rusije. — Združitev Krete z Grško se baje izvrši v najkrajšem času ter se govori in piše o tem na Grškem kot o povsem gotovi stvari. — Zaroka grškega princa Jurija s črnogorsko princesinjo Ksenijo se izvrši baje že prihodnji teden, ko pride princ Jurij v Cetinje.

Izpred sodišča.

Gospod deželni sodni nadsvetnik Fon je predsedoval včeraj sledečim obravam deželne sodnje:

1. **Klepetanje.** Kaj je babje klepetanje že vse provzročilo, je čudovito. Vsled klepetanja se tožarijo, vsled klepetanja se tepejo, se sovražijo... Marija Činžar, posestnika žena na Gradu pri Cerkljah, je pravi vzor klepetave ženske; jezik ji gre kakor mlinski kamen: drrrrr — drrrr... A zadnjič enkrat je bil prav nesrečno skupila. Njen mož, posestnik Janez Činžar, pošten in doslej nekaznovan gospodar, je prišel domu. In precej se je klepetanje pričelo, da se Bog usmili. Janez Činžar je nekaj časa potrpeč, a naposled ga je pričela glava

boleti in ko žena še ni hotela nehati, vzame klobuk in jo popiha. Žene pa to ni pomirilo, ne, ona jo je popihala nemadoma za njim. Ko zunaj ni bilo konca klepetanju, jo hoče mož naprej pobrati; v tem trenutku pa se zadene žena nesrečno v njega in pade tako, da si zlomi desno roko. Pripeljali so jo v bolnico, mož pa je bil tožen vsled težke telesne poškodbe. Ker pa je bilo vse le nesrečni slučaj, je bil obsojen le na 14 dni zapora z dvema postoma na teden. Če si bode žena to zapomnila?!

2. **Odgriznjeno uho.** L. 1865 rojeni in že kaznovani posestnik Jože Vidmar iz Zgornjega Bernika grize prav rad; a ne samo klobase in zemlje, temveč tudi — ljudi. 14. aprila je prišel malo „natrkjen“ domu. Prišel se je pričati s svojo dekle Jerico Marko in končno je celo na njo skočil. Njegov pravi oče Janez Vidmar je skočil iz postelje in hotel dekle braniti. V tem trenutku pa ga ugrizne sin v uho ter mu velik del roba ušesa odgrizne. Potem so kmalu orožniki prišli. Te je prijazni Jože Vidmar prav pošteno opsoval in se z jezikom posebno stražmojstra Frana Zihlerja lotil. 29. aprila je ta zopet mimo Vidmarjeve hiše šel in toženec ga je zopet opsoval. Za vse to bode mož sedel 3 mesece v ječi in se vsak teden s postom spominjal na svoja dejanja.

3. **„Šošarska smola“.** Na nedeljo, dne 6. aprila so prišli l. 1884 rojeni in že kaznovani Alojzij Pogačnik, l. 1882. rojeni Peter Jakše in l. 1884. rojeni Alojzij Brtovec, vsi črevljarski pomočniki na Sredno Dobravo in pričeli v neki krčmi pijančevati. Kmalu se je vnel prepir z domačimi fanti, ki so črevljarje psovali in za noreca imeli. No, „šostarji“ so bili seveda hudi in ko se je z njimi vnel obnem posestnikov sin Janez Šolar iz Dobrave domu, so ga napadli in pobili na tla, češ, zdaj bode poskusil „šošarsko smolo“. Pogačnik ga je sunil z nožem v pleče prav nevarno. Jakše je vzel kamen in ga udaril tako po glavi, da mu provzročil težko zmečkanino. Brtovec pa ga je hotel suniti z nožem v glavo, zadel ga je pa le od strani. Krvavega so ga pustili ležati in šli z zadoščanjem domu. A „šostar“ ima že smolo. Bili so vsi trije toženi. Pogačnik bode sedel kakor na smoli 10 mesecev v ječi, Jakše 4 mesece, Brtovec pa tri tedne v zaporu. Prva dva imata polet tega ranjenemu plačati 40 K za bolečine, 28 K odškodnine in 9 K za zdravnik.

4. **Radi punice.** L. 1879. rojeni posestnikov sin Janez Media iz Bohinjske Bistrice je hud kakor hren, obenem pa zaljubljen ko maček. 10. aprila je šel svojo punico Maričko Soklič na Savico obiskat. Bilo je že pozno v noči, ko je stal na lestvici in ji šepetal sladke besede v uho. To sta zapazila domača fantina Valentin Mencinger in Janez Polak, oba posestnikova sina. Seveda ju je zjezilo, da se upa Media v tuji vasi punice „štemati“. Šla sta in porukala lestvico. Ko še ni hotel doli pasti, so letala polena nanj. Potem je dejal svoji Miciki lahko noč in stopil počasi z lestvice. Polena so še vedno nanj letela, on pa je korajžen in ni hotel zbežati. Nakrat zagradi poleno in udari Mencingerja po glavi, da se je isti takoj nezavesten na tla zgrudil in par tednov kri bruhal. Zato bode sedel 3 mesece v ječi in se postil vsakih 14 dni. Sicer je pa vložil njegov zagovornik ničnostno pritožbo, ker je ravnal baje v silobranu. Te punice!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. maja

— **Osebnosti.** Domobranskemu stotniku v Ljubljani, g. Ivanu Kramaršiču, je bilo izrečeno Najvišje zadovoljstvo. — Adjunkt tobačne tovarne v Sedlec, g. Ivan Menzel, je imenovan ekonomičnim tajnikom pri tobačni tovarni v Ljubljani.

— **Morala v „Slovenski Matici“.** V zapisniku o zadnji odborovi seji čitamo: »Le proti 6. snopiču »Slovenskih narodnih pesmi« se je med društveniki pojavila nevolja, ker se v njem nahajajo več pesmi, ki žalijo moralni in estetični čut čitateljev. V tej zadevi so ljubljanski gospodje odborniki-duhovniki odbor podali ugovor. Odbor je vzel njih izjavo na znanje in ji pritrdil. Pritrdil je pa tudi odborniku dr. Požarju, rekočemu, da proti knjigi ne govorimo samo moralni in estetični pomisleki, ampak tudi finančni itd.« V odboru naše »Slovenske Matic« igrali so torej malo moral-komisijo, in dr. K. Štrekelj, pobožni »Slovenček« podlistkar, je prišel na — indeks. Ubogi Štrekelj, koliko smole je že imel s svojo zbirko! Najprej je radi nje zapisal budalost, da se pri nas slovenščina vsaka dva meseca drugače piše. In doživel je žalostno slavo, da je dr. Pommer to pristno budalost pri celjski debati s ponosom razobešal med drugim svojim starim perilom! Potem je propal pri imenovanju v Gradcu, ker se klerikalni prijatelji zanj čisto nič niso pobrinili. In se-

daj tudi pred »Slovenske Matic« odsekom »za moralo in lepo življenje« ni postal skušnjen in »ljublanski gospodje odborniki-duhovniki« so ga — strah in groza! — potisnili med pohujšljivce naroda, kar smo bili dosedaj samo mi — liberalci. Ali gospoda dr. Štreklja braniti ni naša naloga! Naj se brani sam, saj mu je na razpolago podlistek v »Slovencu«. Vendar pa je zadeva, o kateri je »Slovenske Matic« odbor razpravljala dne 14. velikega travna 1902, tako resna in tolikega pomena, da se javnost nikakor ne more potolažiti zgolj s kratkim zapisnikom, ki je bil ravnokar objavljen. Spregovoriti je treba prav resno besedo, ker je dejstvo, da so ljubljanski gospodje odborniki-duhovniki podjarmili celi odbor, nekaj takega, kar daje povoda k razmišljanju. Če se bode stvar nadaljevala, pritrdil bode odbor tudi ljubljanskemu škofu, ko bi zahteval, naj seta ali oni snopič položi na grmado, kamor je bil svoj čas položil Cankarjeve pesmi! In ako bi gospodje odborniki-duhovniki zahtevali, da naj se Maticine knjige izdajajo »s privoljenjem visokočastitega knezoškofijskega ordinarijata«, bo odbor tudi ti zahtevi pritrdil. Saj bi za to govorila ravno tista logika, s katero se je posadil na indeks 6. snopič »Slovenskih narodnih pesmi«. Tudi mi smo svoj čas želeli, da bise te pesmi, ki so velik zaklad slovenskega naroda, izdajale v drugi, splošno pristopni obliki. Ali odgovarjalo se nam je, da se ne gre za salonsko, nego za znanstveno knjigo, s katero se bodo pečali v prvi vrsti učenjaki. Pomirili smo se vsled tega; ali še danes gojimo željo, da bi se svoj čas iz Štrekeljeve zbirke izbrali najlepši biseri, ter — oglašeni in očeđeni — izdali v posebni knjigi, ki bi ne bila pisana v narečjih nego v književnem jeziku. Danes pa imamo opreževanje z učenjaki knjigo in naravnost malenkostno je, če pri taki knjigi nastopijo ljubljanski gospodje odborniki-duhovniki, pa jo vržejo na kopito svoje morale in svoje estetike! Koliko časa pa je tega, ko je ravno ista družba se proklinjala Prešerna, Stritarja in druge, ter proti njim grmela z žaljenimi moralnimi čuti čitateljev? Ta recept ni od danes! Recimo, da pride »Slovenska Matica« v položaj, da izda učeno medicinsko ali anatomsko knjigo! Bodo-li smeli tedaj gospodje duhovniki-duhovniki zahtevati, da naj so vsi ključje oblečeni in vestno obвити, kakor so od nog do glave vestno obвите usmiljene sestre po bolnicah! Vtis imamo torej, da je odbor dne 14. velikega travna malenkostno postopal; vganjala se je prej kot ne nezdrava priderija, katere sodi v kloster, ne pa v znanstveno društvo. Prej kot izrečemo končno svojo sodbo, bi pa prosili slavni odbor, da objavi v celoti tisti ugovor, kojega so ljubljanski gospodje odborniki-duhovniki podali odboru, da bode demo vsaj vedeli, nad katerimi pesmicami da so se spodtikali moralni in estetični. Zaljubljena pesem ne more biti molitev, zategadelj je nujno potrebno, da se da javnosti obširno pojasnilo, ker bi se drugače lahko pripetilo, da bode ta ali oni menil, da »Slovenska Matica« ni drugega, nego filijalka — Leonove družbe. Ta družba lahko oblači v srajco umetnost sploh in poezijo še posebej. Pri »Slovenski Matici« pa bi se kaj takega trajno ne dalo vzdržati, niti iz moralnih, niti iz estetičnih, niti iz finančnih pomislov »ljublanski gospodje odborniki-duhovniki«. Prav vljudno torej prosimo, da se nam naznajo tiste pesmi, radi katerih se je med »društveniki« pojavila nevolja, in katere žalijo moralni in estetični čut čitateljev.

— **V zadnji seji deželnega šolskega sveta** oddala se je služba učiteljice na borovniški šoli. Stvar sama na sebi ni važna, in tudi ne radi oseb, ki so prizadete po nji. Vendar pa se je pri oddaji te službe kršilo zdravo in jedino dopustno načelo, ki bi moralo vsikdar merodajno biti pri oddaji tacihi mest. Zategadelj se ta slučaj ne sme prikriti javnosti, ker ni izključeno, da bi se z jednega slučaja ne izpredla cela vrsta družih, a enakih slučajev. Pisati hočemo o tem zgolj stvarno in brez primesi kakovih osebnih momentov. Osebe so pri tem brez pomena; pomen pa ima stvar, in o njej hočemo govoriti. Pri tem pa stojimo prej kakor slej na stališču, da se nahaja tudi deželni šolski svet v gotovih mejah pod kontrolo javnosti. Zategadelj

odpošilja v to korporacijo svoje zastopnike cerkvena oblast, odpošilja jih dežela in tudi mesto ljubljansko. Ta kontrola se s tako imenovano »uradno tajnostjo« ne da zadaviti, posebno ker o ti uradni tajnosti tudi zakon ničesar ne omenja. Sicer bi pa deželni šolski svet mnogo trpel na svojem ugledu, da ni ničesar drugega nego ponižni zakotni biró c. kr. deželne vlade. Pri zadnji seji deželnega šolskega sveta se je oddala torej služba učiteljice na borovniški šoli. Ker spada Borovnica med tako imenovano »dobra mesta«, oglašilo se je znatno število kompetentnih, med njimi tudi nekaj tacihi, ki so bile izvršno kvalifikovane in katere so že dolgo časa definitivno nastavljene. Tako je okrajni šolski svet priporočal izvršno učiteljico, ki služi že 12 let, in sicer v zelo oddaljenem kraju. In sedaj bi človek menil, da bi pri oddaji tacihi mest deželni šolski svet ne smel imeti drugega vodila, nego da se pri jednaki izvršni kvalifikaciji odda služba onemu, ki že dlje časa služi. Kaj takega je gotovo pravilno, ker bi vsako drugače postopanje nehoté vzbujalo sum nezdravih protekcij! Za Borovnico pa je deželni šolski svet imenoval učiteljico, ki šele tri leta definitivno slušbuje ali pravzaprav dve leti, ker je za celo sedanje šolsko leto radi boleznih na dopustu. Naravno je, da te kompetentne ni mogel priporočiti niti krajni, niti okrajni šolski zastop. Poročevalec deželnega šolskega sveta pa jo je priporočal, češ, da je bolna, da ji obnebe kraja, kjer sedaj slušbuje, ne ugaja in da se mora zategadelj kam drugam predstaviti. In imenovali so jo, in starejša ravno tako, če ne boljše, kvalifikovana prositeljica je propadla! Proti omenjeni motivaciji gospoda poročevalca moramo z vso odločnostjo nastopiti! Kam pridemo s svojo ljudsko šolo, koje blagor nam je vsem na srcu, če se bode pri oddaji mest gledalo bolj na bolezen, nego na kvalifikacijo in službeno dobo! In še »obnebe« naj se vpelje za vzrok k boljši službi! Potem pač vse poneha in naše šole postanejo klimatična letovišča! In kaj naj sedaj stori prizadeta šolska občina? Borovnica je kraj, kjer je primeroma dosti trgovine in obrtnije, leži tudi v bližini Vrhnike in Ljubljane. Tak kraj ima gotovo živo potrebo po dobri šoli. Sedaj pa dobi za učiteljico bolnico, ki se bode pod zdravim obnebjem, časih pa tudi v gosti barjanski megli zdravila — in mi ti revici želimo najboljšega zdravlja! — mogoče pa je tudi, da pride v Borovnico hirat in pešat. Dosti o tem! Jedno ostane resnica, da namreč deželni šolski svet z borovniško šolo ni smel počenjati tacihi eksperimentov! Zategadelj upamo, da ostane borovniški slučaj osamljen, in da se špitalska ta praksa pri deželnem šolskem svetu ne bode ukoreninila! — r.

— **Ivan P. Vencajs**, deželnega sodišča svetnik v pokoju, tihotapec v penziji, in aktivni odvetnik, je govoril v državnem zboru mej drugim tudi tole: Na ta način se ne ojačuje sodniška samostalnost in neodvisnost, marveč so odprta vrata demoralizaciji, in to je prav zdaj nevarno, ker se kaže prav v teh deželah med sodništvom neko liberalno gibanje, ki ni sposobno, zaupanje do pravosodja podpirati. To je mala a slabodiseča denunciacija, ki je tem ostudnejša, ker prihaja od človeka, Vencajzove kvalitete! In svetovali bi mu, da naj raje molči, ker toliko mora tudi on občutiti, da dajemo Bogu hvalo, da je na Kranjskem le redek sodnik njegovega kalibra! Morda se mož še spominja na čase, ko je bil pri razpravah votant, in ko se je, da si razprava še ni bila iztekla, s klerikalnimi zagovorniki shajal v zakotna posvetovanja, kjer se je določilo, kako naj zagovarjajo klerikalni odvetniki, in kako naj glasuje votant Vencajz? Ali misli Vencajs, da bodo nam vzor taki sodniki! Toraj molči, Ivan P., in ne hodi na solnce! Kamer potiplješ, ti tiči surovo maslo na koži, in najmanjši solčni žarek, ki pade na te, sili te, da se pričneš topiti! Upamo, da se umemo!

— **Kaj je vzrok?** Dr. Šusteršič da svoje stanovanje v nekdanji Ovičarjevi hiši v najem ter si pridrži poleg pisarniških prostorov samo jedno sobo, sam pa se z rodbino preseli na Dunaj. To je na-

posled stvar, ki nikogar nič ne briga, kvečjemu odvetniško zbornico, in mi bi je tudi ne bili omenili, ako bi se glede vzroka te preselitve ne raznašale toliko raznovrstne govornice. V tem, ko ugibajo jedni, da je dr. Šusteršič podoben tisti podgani, ki prva zapusti potapljaljočo se ladjo, se čuje iz klerikalnih krogov nič več in nič manj, kakor da se preseli dr. Šusteršič na Dunaj, ker postane minister ali vsaj sekcijški šef. No, naj bodo vzroki preselitvi že katerikoli, toliko klerikalcem že lahko z vso zanesljivostjo povemo, da dr. Šusteršič ne postane ne minister, ne sekcijški šef in tudi ne dvorni svetnik, s katerim dostojanstvom bi se naposled tudi zadovoljil, ko bi ga mogel doseči. V tem oziru moremo dr. Šusteršiča braniti pred vsakim sumničanjem, in obdinstvo nam lahko verjame, da dr. Šusteršič takih aspiracij več ne goji. Bili so sicer časi, ko je sanjal o raznih dostojanstvih, ali danes uvideva že sam, da nikdar ne doseže niti najskromnejšega dostojanstva, ker je — po lastni krivdi — postal nemogoč.

— **Ribniški župan Janez Novak** nam piše: »Ni res, da bi bilo pri občinski seji dne 11. maja 1902 ob glasovanju o častnem občanstvu gosp. Brešarja navzočih z županom vred samo 15 odbornikov; res je pa, da je bilo pri glasovanju navzočih 24 odbornikov z namestniki vred. Ivan Novak, m./p., župan od muh. — Ta ribniški žemljar je res čuden mož: z nami bi rad počenjal, kakor počenja z ribniškimi berači. Pa ne boš, Janez! In najprej drznejše od te prazne buče je, da hoče zgorajšnje svoje otrobe kot uradni popravek v našem listu imeti. Tako cenó se ne dobe uradni popravki. Pri vsem tem pa je še najboljši, da bi nas ribniški Novak rad prisilil, da naj očitno lažemo, ker to, kar je pisano v »popravku« je navadna in naj si je tudi uradna laž Janeza Novaka. Proti Brešarjevemu častnemu občanstvu vložilo je devet občinskih mož pritožbo, češ, da je dotični sklep neveljaven, ker so pritožniki pred glasovanjem odšli, tako da je seja postala nesklepčna. Vsi pritožniki pa so moške in ne kaki župani od muh. Odsotnost deveterih pa ni napravila županu Novaku nikakih skrbi: pustil je vzlic temu glasovati, ali protokol je po navadi starih sleparjev falzificiral ter dal v njega zapisati, da je bilo pri glasovanju navzočih vseh 24 odbornikov!! Žemljar Novak je na najboljši poti, da ga še celo muhe ne bodo hotele več županom imeti! — O rešitvi zgorajšnje pritožbe, katere Novak do sedaj še ni predložil deželnemu odboru, hočemo svoj čas poročati.

— **Nobel procesija.** Kakor vsako leto, tako je bilo tudi v četrtek pri šenklaški procesiji. Sicer jako veliko gledalk in gledalcev, udeležnikov pa razmeroma malo, kajti k udeležbi komandiranih dijakov, uradnikov itd. se pač ne more šteti. Gospodje okrog škofije menda tudi sami uvidevajo, da je v tem oziru zavladala čudna navada, kajti letos so poskusili pridobiti zlasti meščanske dame, da bi pri procesiji svetile. Toda ta poskus se ni obnesel. Nekatere dame, ki imajo klerikalne moze, so sicer hodile po hišah ter nagovarjale svoje znanke, a bilo je brez uspeha. Celo zatiranje, da mora procesija bolj »nobel« biti, da ne bodo svetile »same gmajn kuharice« ni nič zaleglo. Pri procesiji so svetile prav tiste dame, kakor druga leta. Slavni »škrnicelj-verein« ni pridobil novih članic, da, izostale so celo tiste dame, ki so hodile po hišah vabit na udeležbo. Pač bridko razočaranje za šenklaške gospode!

— **Degradiran** je slavno znani Nikolaj Stazinski. Doslej je bil župni upravitelj v Čatežu pod Zaplazo, sedaj je pa degradiran za kaplana v Stari Loki. Iz tega se da sklepati, da Stazinski vendar ni tako čist in nedolžen, kakor sta ga popisovala »Slovenec« in dr. Šusteršič.

— **Manifestačni shod za slovanske univerze** se vrši v nedeljo 1. junija ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani staromestnega magistrata v Pragi. Govorili bodo: Njeg. magn. prof. dr. J. N. Sykora, univ. rektor, prof. G. Blažek, rektor tehn., F. Sis, predsednik univ. kom., Eliška z Purkyňů v imenu češkega ženstva, N. Hošovský v imenu Rusinov, Rudolf Šega v imenu Slovencev. Shod obljublja biti velikanski.

— **Občni zbori klerikalnih konsumov** so zdaj v tiru, pa vrše se večinoma tako tiho, da se ne čuje drugega nego šepetanje, da je pri bilancah »žegen božji« zbežal, in da ga samo kak revizor — čuti, pa udje, ki dobo dividende v podobni deficit na hrbet! — Liberalna prerokovanja se izpolnjujejo! ... Ubogi kmet, zavaruj se vsaj za življenje, za premoženje se ne moreš že skoro več!

— **V drugo pod sekvestro** je zdaj »Katoliški dom«. »Katoliška družba« ne mara stavbenika plačati, in tako mu ni preostalo drugega, nego to žegnano hišo sekvestru v varstvo izročiti, ki bo denar od klerikalcev brez pardona pobiral, ali pa jim vrata pokazal. Da, da: iz črne malhe ne gre denar z lepa!

— **Vožnja na dolenski železnici** se baje v kratkem zboljša, t. j. vlaki bodo na obeh progah urneje vozili nego do zdaj, v to svrhu se nadomeste bržkone dozdani stroji z boljšimi. Ta ukrep je zelo umesten, in čim prej se izvrši, tem prej bo obdinstvo železnični upravi hvalo vedelo.

— **Ljubljanska pošta.** Poroča se nam: V Gradcu izhaja pod ponosnim imenom »Oesterreichische Verkehrs-Zeitung« zakoten listič, katerega skuša izdajatelj — baje odpuščen poštni uslužbenec — usiljevati pošt-nim uradnikom kakor njihovo glasilo. — V to obskurno gnezdo so zanesli nedavno svoje kukavično jajce tudi neki elementi, katerim je trn v peti naš splošno spoštovani, v službenem oziru strogo pravični ravnatelj gosp. Matija Šorli. — Dne 1. maja je izšla namreč v imenovanem lističu impertinentna notica, v kateri se namigava, kakor da bi postopanje g. ravnatelja nasproti nekaterim pošt-nim damam ne bilo pravilno. Bilo pa je to natolečevanje sestavljeno toli previdno, da g. ravnatelju ni bilo mogoče tirati list pred sodnike, ki bi bili v tem slučaju graški porotniki. Pač pa mu je njemu podrejeno uradništvo dalo spontanno lepo zadoščenje s tem, da je izšla v ljubljanskem uradnem listu izjava, podpisana od 75 pošt-nih uradnikov in uradnic, ki slovesno protestujejo zoper vsako identifikacijo z omenjenimi neosnovanimi napadi ter iste najstrožje obsojajo. Neka gospa, o kateri se je tudi namigavalo v dotični notici v »O. V. Z.« in ki ni pošt-na uslužbenka, pa je objavila še posebno jako ostro izjavo, v kateri žigosa dotično vest kakor lažnivo obrekovanje. — A gospod ravnatelj Šorli se s tem zadoščenjem ni zadovoljil, temveč je sam zahteval strogo uradno preiskavo in kakor čujemo, je tudi danes že zastopnik ravnateljstva v Trstu v tej zadevi tukaj. Preiskava postavi brez-dvomno sijajno na laž tistega graškega dopisuna, za katerim pa bržčas stoji izvestni elementi, ki bi radi prepričali, da bi bilo g. Šorliju podeljeno ravno izpraznjeno ravnatelj-sko mesto v okrožju tržiškega ravnateljstva. In to se da zabraniti le z lažjo in obrekovanjem. Sapienti sat!

— **Porotno sodišče v Ljubljani.** Drugo letošnje zasedanje porotnega sodišča se začne v ponedeljek dne 2. junija.

— **Redek slučaj.** Te dni je storila v hlevu g. Ludovika Pollaka, posestnika v Tržiču krava 3 zdrava in čvrsta teleta, ki so vsa normalno razvita. To je že drugič, da se je enak slučaj pripetil v njegovem hlevu. G. Ludovik Pollak je znan kot dober gospodar in umen živinorejec ter ga priporočamo drugim v posnemanje.

— **Boj za št. Ilj.** Nemci in nemški kutarji se poganjajo že več let za to, da bi uničili slovensko šolo v št. Ilju pri Mariboru. Lani se je ta njih naklep izjalovil, a to jih ni ustrašilo, saj vedo, da imajo v c. kr. birokraciji najboljše podpornike pri vseh protislovenskih nakanah. Ta c. kr. birokracija vliiva vedno olje v narodnostni plamen. Ko bi to nemško c. kr. uradništvo ne ščuvalo in ne delalo razporov, bi narodna nasprotja gotovo ne bila tako velika, kakor so dandanes. To se vidi tudi v št. Ilju. Lani se je poskus, ponemčiti šentiljsko šolo, izjalovil, a sedaj, komaj leto dni od tega, so dobile v šentiljsko šolsko občino spadajoče vasi od c. kr. okrajnega šolskega sveta v Mariboru predlog, naj bi se sedanja slovenska štirirazrednica preustrojila v popolnoma nemško šolo, dasi je v št. Ilju že javna nemška šola dvo-razrednica in je torej za Nemce dovolj preskrbljeno.

— **Železnica Maribor-Wies.** Železniški minister je podelil Fr. Negro

in Al. Mayru v Mariboru za eno leto dovoljenje tehničnih del za ozkotirno železnico iz Maribora čez Luče, Arvež, Eibiswald do Wiesa.

— **Samomor.** V Mariboru se je obesila 30letna Marija Haas, žena knjigovodje.

— **Nov škandal v Trstu.** Piše se nam iz Trsta: Zopet se pri nas pripravlja lep škandal, ki nam novič pokaže v občinski upravi vladajočo korupcijo. Svoj čas je mestna občina kupila na lesnem trgu stoječe Koslerjevo poslopje »Monteverde«, kjer so imela slovenska društva svoj sedež. Reklo se je, da se tam zgradi poslopje za mestno zastavljalnico. Ko je »Trieste« pred nekaj dnevi dvomil, da se to zgodi, ga je »Independente« pošteno ozmerjal. Danes je pa že gotovo, da se zastavljalnica ne zgradi na tem prostoru, nego je podan predlog, da se zgradi v ulici Fornace. Ista komedija, kakor pri zgradbi blaznice! Kaže se, da se zgradba zastavljalnice v ulici Fornace predlaga samo radi tega, da bi se mogla zastavljalnica sploh odpraviti in zagotoviti privatni zastavljalnici nekega Karola Dussieha monopol. L. 1891. sta namreč magistrat in namestništvo razdelila Trst glede na zastavljalnice na več okrajev. Okraj, ki sega od ulice Torento do ulice Fabio Severo in Farneto je bil odkazan rečenemu Dussiehu, ulica Fornace, kjer naj bi mestna občina zgradila svojo zastavljalnico, leži v tem Dussiehem rajonu. Dussieh se sedaj postavlja na stališče, da mesto v njegovem rajonu ne sme napraviti zastavljalnice kar nikakor ni resnično, pač pa je stavil predlog, naj mesto sploh opusti svojo zastavljalnico in da njemu monopol. Dussieh, privatni spekulant, je že sedaj s svojo zastavljalnico, delal velikanske dobičke, in je naravno, da mož ne bo štedil s provizijami in napitninami, da si zagotovi zaželeni monopol. Brez dvoma se je predlog, naj se mestna zastavljalnica zida v ulici Fornace, sploh samo zato sprožil, da bi mogel Dussieh ugovarjati in nastopiti s svojo ponudbo, naj se mu dovoli monopol. Da stvar hudo smrdi, kaže že okolnost, da je celo poluvladni »Trieste« nastopil proti temu projektu in da ta poluvladni organ namigava, da se gre za nov slučaj korupcije. Nas Slovencev to ni presenetilo, saj vemo že davno, da je vsa obč. uprava korumpirana in da mafiozi v mestnem svetu preže, kje morejo kaj porabiti.

— **Zidarski štrajk v Trstu.** Stavbni podjetniki so odgovorili na zahteve štrajkujočih zidarjev; privolili so v odpravo akordnega dela, 10% zvišanje plače za 8 dobrih mesecev, ko se dela 9½ ur na dan ter 15% zvišanje za one 4 mesece v letu, ko se dela samo 8 ur na dan. Upati je, da gredo zidarji pod temi pogoji zopet na delo.

— **Družba sv. Cirila in Metoda za Istro** ima v četrtek, dne 12. junija, svojo letno glavno skupščino v Opatiji v prostorih društva »Zora«. Zborovanje je ob treh popoldne. Ob 12. opoldne je banket v Grand Hotelu. Zvečer pa priredi pevsko in tamburaško društvo »Lavora« veselico. Kdor se hoče udeležiti banketa, naj to do 11. junija naznani g. Viktorju Car-Eminu v Opatiji.

— **Mejnarodna panorama.** V tako draga kopališča hoditi, kakor so tista na Češkem (v panorami so razdeljena na dve seriji), je sicer večkrat le luksur in to premoremo samo kaki prelati, ruski knezi in vsakojaki bankirji, na Pogačarjevem trgu pa si moremo tak luksur prav po ceni privoščiti tudi mi. Ta teden bomo videli kopališče Elster, ki sicer ni na Češkem, ampak na Saksonskem, pol ure od češke meje, potem Marjine vane in Karlove vane. Videli bomo vse udobnosti, najraje za kopališke goste, šetališča, vodnjake, razglede po okolici, imenitnejše zgradbe — tako da se ljubljanski izletniki po polurnem bivanju v panoramskih kopališčih vrnejo popolnoma zdravi in prav zadovoljni zopet domov.

— **„Pod oknom“.** Na Krakovskem nasipu neke stanujeta dve do ušes zaljubljeni dekleti, še bolj zaljubljena sta pa njih častilca, ki hodita po noči na okno trkat. Toda zadnjo noč se jima je pripetila mala neprimika, okno se je odprlo, namesto sladko zapeljivih besedi ljubice se je vsula na nje po nepoklicani roki gosta slana polivka, ki je goreče čute vasovalcev tako nemilo ohladila, da sta jo urno odkurila

proti Trnovem. — »To zgodbo v eksemplarnem povem Vam, neskušnim mladim ljudem«.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi koncert v nedeljo, dne 1. junija v gostilni »Pod gozdom« (Plankar) na Dolenjski cesti. Začetek ob 3. popoldne. Vstop prost.

* **Najnovejše novice.** Namera-vani atentat na ruskega carja? V Carskem selu so prijeli neko mlado damo, pri kateri se je našel v ruto zavrt takozvani »pekleni stroj«. — Varšavska zarota je imela baje pravi nihilistični značaj. Ker je večina zarotnikov častnikov (13), se je izročila preiskava vojaški oblasti. — Ubegli bankir. Policijsko ravnateljsvo v Kielu naznanja, da je pobegnil bankir Kerlsen, zapustivši za 2 milijona mark meničnih obveznosti. — Nezgod v gorah. V takozvani Rax-alpi sta padla dr. Brezina in dr. Payer v globočino 80 metrov ter obležala mrtva. Zvezana sta bila na vrvi. — Eksplozija v rudniku. V Wilhelm Schachtu so se uneli plini. Eksplozija je ubila 8 delavcev. — Električna železnica je povzročila na Dunaju 85letnega muzika Wiesdorferja ter ga usmrtila. — Tovarna za orožje in streljivo v Pultavi je popolnoma zgorela med groznimi eksplozijami. Škoda se ceni na več kot pet milijonov rubljev. — Potres, več sekund trajajoč, so čutili v ameriški državi Tennessee. V sosednji državi je začel ugasli vulkan Old Watch Knob puhati oblake dima.

* **Maksim Gorkij** se je smel vr-niti s Kavkaza v Nižnji Novgorod, kjer je živel pod policijskim nadzorstvom. V kratkem se bo igrala njegova drama »Minister«, če je ne prnpove cezura.

* **Speči ulanec.** Že tri tedne spi ulanec Berneclier v Justerburgu v vojaški bolnišnici. Kadar je in pije, se zaveda baje le napol, sicer pa vedno trdno spi. Če ga kdo kaj vpraša, odgovarja zmešano ali pa molči. Zila mu utriplje počasi. Zdravniki ne vedo, kaj je ulancu, ki je sicer prav zdrav.

* **Urar — profesor.** Tako napredovanje je gotovo redko. Vodji nemške urarske šole v Glashütte L. Stasserju je podelil saksonski kralj na predlog ministra notranjih zadev naslov profesorja. Iste je izvršil samo ljudsko šolo ter se izučil potem urarstva pri nekem tržkem mojstru.

* **Ljubezenska žaloigra.** Pred 2 mesecema se je ustrelil na Reki kapitan Capp. Hotel se je oženiti z lepim, a siromašnim dekletom, Ido Ohidy. Prosil je, da bi se mu dovolilo oženiti brez kavcije, a prošnja mu je bila odbita. Zato se je ustrelil. Ido Ohidy se je zastrupila in po 2 mesečnem trpljenju te dni umrla.

* **Ponesrečen zrakoplov.** Na Lechfeldu na Bavarskem se je spustil nadporočnik Hiller z zrakoplovom v zrak. Komaj je bil 500 m visoko, ko se je balon vnel in padel na tla. Nadporočnik je zlomil obe nogi. Zrakoplov je bil z žicami privezan na voz. Električen udarec je vrgel konja na tla. Trije vojaki so se onesvestili in opekli.

* **Ženo je hotel umoriti** kramar R. Kinninger v Atzgersdorfu, ker mu ni hotela dati denarja, da bi pijančeval. Vrgel ji je veliko utež v hrbet, da se je onesvestila ter ji zabodel nož v prsi. Ko ji hotel prerezati vrat, ga je neki mimoidoči stavec odtrgal od žrtve. Morilec je pribežal k orožništvu, ker so ga hoteli ljudje ubiti. Kinninger je prilepil 6000 K, a vse zapil. Nesrečna, 21letna žena bo umrla.

* **Hvalospev tobaku.** Dandanes, ko posebno zdravniki v enomer povdarjajo škodljivost tobaka, je pač tej preganjani rastlini pravo zadoščenje, kako si je izbral mladi dr. Duma za predmet svoji akademski razpravi dokazovanje, da kajenje tobaka ni le neškodljivo, temuč čestokrat koristno in potrebno, posebno za zdravnike, ki pridejo v dotiko z nalezljivimi boleznimi. Mladi zdravnik je natančno opazoval in preiskoval učinkovanje nikotina v najrazličnejših slučajih ter prišel končno do zaključka: Tobak nima vpliva na razvoj legarja ali krča, toda znatno zabranjuje rast bacil influence, davice in jetike. Dim nikotinov in piridinov, ki nastane pri sežiganju tobaka, ohrani notranje dele ust več ali manj nepristopne bacilom.

* **Pravica žurnalistov.** Te dni je izročila italijanska komora komisijam zakonski načrt za pogodbe žurnalistov, katerega je podpisalo 74 poslancev. Načrt obsega 33 točk, da se ne sme skleniti z žurnalistom pogodba za manj časa kot za dve leti. To velja za prvega urednika, za vse druge pa naj velja pogodba vsaj polgodrsko leto. Žurnalist, ki je bil vzet na poskušnjo, velja po treh mesecih kot stalno nastavljen, ne da bi bilo zato delati posebne pogodbe. Ako izpremeni list svojo politično smer ali se spoji s kakim drugim, zahteva lahko urednik odškodnino, ako se ne more strinjati z novimi nazori lista, in sicer znasa ta odškodnina za glavnega urednika njegovo plačo enega leta, za drugega urednika plačo devetih mesecev, in za vse naslednje urednike plačo šestih mesecev. Preprije mej lastnikom lista in nastavljenim osebom naj raszsoja navlašče za to izvoljeni sôd.

* Poskušen samomor igralke.

Igralka dunajskega jubilejskega gledališča Mici Krall se je hotela te dni usmrtiti, a ni se zadela, in sicer je storila to v gledališču pri vaji. Krall je živela jako osamljena, imela ni ne starišev, niti sorodnikov; in ta osamljenost jo je gnala v smrt. Pred dvema leti se je usmrtila radi nesrečne ljubezni njena sestra, ki je bila tudi igralka na Raimundovem gledališču. Mici Krall se ni ranila, menda le vsled strahu je omedlela. Po tem obupnem činu jo je vzela na svoj dom igralka Vili Sandrock, sedaj se je pa odpeljala k neki teti na deželo.

* „Na dač u Slovencev“ se

zove serija podlistkov, katere piše v Lvovskem listu „Galicjanin“ dr. Damov. Podlistkar popisuje svoje izlete križem naše dežele.

* 4 1/2 ure — smrtna ječa.

Na Dunaju je bil nedavno obsojen prodajalec kosti, Ivan Hejl na smrt, ker je umoril svojo ženo. Hejl je bil namreč pijanec in kot tak je bil grozno surov in nagel. Nekoč se je sprl s soprogo in jo je umoril s sekuro. Potem je hotel skočiti v Dunav, a je bil preboječ, javil se je sam sodišču. Bil je na smrt obsojen, a potem pomiloščen na do smrtne ječe, v kateri je bil pa le 4 1/2 ure, nato je umrl, bil je namreč jetičen.

* Kuhar ruskega carja.

Carjevski kuhar Cubat, ki ima pod seboj 150 kuharjev, pripoveduje o carju Nikolaju: „Car je dober jedec, ki ima vedno izvrsten tek. Posebno rad ima preproste jedi, juhe in pečenke. Lansko leto mi je car podelil Stani-slavov križec rekoč: „Pripnem Vam lastno-ročno križec. Zaslužili ste ga resnično.“ Pri vsakem kosilu moram nasiti 800 oseb. Ako bi bili le vsi tako zadovoljni kakor sta car in carica! Za zajutrak vzame car navadno juho, dve jedili in desert. K vsem obedom pije francosko vino.“

* Boj z medvedom.

Nedavno sta nabirala v Ruszkobany blizu Temešvara 62letni Hunicza in njegov 13letni sin dračje v gozdu, ko ju napadeta dva medveda. Sinček je zbežal ter sklical ljudi, dokler se je oče bojeval proti enemu medvedov z malo ročno sekuro, ga je drugi medved hudo razmesaril. Ko so prihiteli ljudje na pomoč, sta medveda zbežala.

* Oženjeni ženin.

Kuharica Marija Novakova v Pragi bi se rada omožila, za to je inserila v časnikih in iz ponudb je njej najbolje ugajala ponudba nekega J. Staška iz praškega predmestja. „Znanje“ se je začelo razvijati, ženin je dobil od neveste 958 K, da nakupi vse za poroko in za domačijo — a v teh dneh je nevesta izvedela, da jo je zvit tiček opeharil. Tisti se imenuje pravzaprav Fr. Špaček, ima že svojo obitelj — za svoje junaštvo pa je moral romati v praški „Zabjek“ — na Františku.

* Kako skrbi turška vlada

za pomirjenje v Albaniji. Že skoraj dvajset let uganja okoli Prizrena neki Rustem-Kabaš najhujše zločine. Mož je nestrepni sovražnik Srbov, ima že več človeških žrtev na vestižopiga in posiluje prebivalstvo brez usmiljenja. Vse pritožbe pri turških oblastih niso nič izdale. Nedavno se je srbsko prebivalstvo zaradi tega krvoločneža vzdignilo in musta-šerif je poročal v Carigrad o nevarnem pojavu. Vsled tega so Rustem-Kabaša prijeli in odpeljali z vojaškim spremstvom v Carigrad. Vse je mislilo, da je okolica sedaj za vselej rešena nemirneža. V Carigradu pa je sprejel morilec sam veliki vezir, ga predstavil sultanu, ki ga je pohvalil za njegovo patriotsko delovanje v domovini ter mu podelil mošnjo zlatov. Drugi dan pride k roparju sultanov uradnik, ki mu sporoči sultanovo željo, naj roma za vsakojake svoje pregreške v Meko, si tam pridobi naslov „hadžija“, kar bo le povzdignilo njegov ugled pri rojakih in Srbih. Mož je storil po nasvetu, se vrnil kot hadži v domovino, kjer so mu priredili rojaki sprejem kakor junaku — zmagovalcu.

Društva.

— Ljubljanski „Sokol“ priredi

letos poleg večjih društvenih izletov tudi več pešizletov v ljubljansko okolico. Prvi pešizlet priredi bode v nedeljo, dne 8. junija in sicer v Podutik čez Dobrovo. — Ker bode nastopal „Sokol“ tudi na izletih v ljubljansko okolico v društveni obleki, priporoča odbor vsem onim bratom, ki imajo veselje do izletov, da si kmalu omislijo društveno obleko, ker jo bodo mnogokrat potrebovali.

— Pevsko društvo „Slavec“

priredi jutri, v nedeljo popoldne izlet preko Golovca na Škofljico, kjer bode na vrtu g. Ogorelea prosta zabava. Zbirališče ob 1 1/2 uri v gostilni »pri Ribču«, odhod ob 2. uri. Povratek v Ljubljano z večernim vlakom. — Podporni člani in prijatelji društva dobrodošli.

— Slov. plan. društvo.

K večerajšnjemu našemu poročilu o novi poti Radovljica-Kamna gorica, ki nam je došlo od privatne strani, prosim nas radovljiška podružnica pripomniti, da je ukrenjeno vse, kar je mogoče, da postane nova premostitev Save in pot, zares udobna zveza dotičnih krajev ter prijetna izprememba za izlete na Gorenjsko (Vintgar je pač nedosegljiv) in da je skrbljivo za prijetno zabavo vdeležencem otvoritve. Na videnje torej!

— Narodna čitalnica na Vrhniki

priredi v svoji dvorani prihodnjo nedeljo gledališko predstavo, pri kateri bodo gostovali člani slovenske drame iz Ljubljane. Vstopnice za to predstavo se dobivajo od danes naprej v trgovini gosp. Jelovška, župana na Vrhniki.

— Ribniška čitalnica priredi

jutri, v nedeljo, dne 1. junija v dvorani g. Arkota gledališko predstavo, pri kateri bodo gostovali člani slovenske drame iz Ljubljane. Vprizoril se bode igraček v treh dejanjih »Oče in oči« ali »Ženski Otelo«. Začetek ob 8. zvečer. Iz prijaznosti sodelujejo tudi ribniški tamburaši.

— Narodna čitalnica v Novem mestu.

Ker je društveni sluga vsled družinskih razmer zadržan svojo službo opravljal, izvolijo naj p. n. člani za nekoliko dni oprostiti, ako se jim časopisi ne donesajo redno na dom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. maja. V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o zakonu zastran terminske kupčije na žitni borzi. Zanimanja ni čisto nič. V kuloarjih se govori največ o napovedani obstrukciji čeških poslancev in čuje se, da pride ministrski predsednik Körber danes ali jutri v parlamentarno komisijo mlado-češkega kluba, da Čehje pregovori, naj obstrukcijo opuste. Češki poslanci so med tem že podali dva nujna predloga in sicer prvega Plaček, ki zahteva, naj se za zvišanje plač oziroma pokojnin auskultantov, diurnistov in udov porabijo blagajnični prebitki, drugega pa Klofač, ki pogreva afero kočijaža nadvojvode Frana Ferdinanda.

Dunaj 31. maja. V proračunskem odseku poslanske zbornice se je primeril danes buren prizor. Ob pol 12. uri je zahteval dr. Lemisch konec seje. Ker predsednik temu ni ugodil nego dal besedo dr. Kramarju, je začel Pernerstorfer razbijati po mizi. Konec je bil, da je Kathrein zaključil sejo z izjavo, da se ukloni sili.

Dunaj 31. maja. Gospodska zbornica je po štiri ure trajajoči debati odobrila proračun, potem pa dovolila sodno preganjanje svojih članov, grofa Ptočkega in grofa Bowrowskega, zaradi hazard igre v jockey-klubu.

Praga 21. maja. Na čast znamenitemu francoskemu umetniku Rodinu, čegar dela so tu razstavljena, je bilo tu prirejeno slavnostno zborovanje. Dr. Herold je govoril o češko-francoskem razmerju, madjarski arhitekt Jambor je govoril za prijateljstvo Madjarov s Čehi. Govorila sta tudi bivši ravnatelj češkega gledališča Šubert in Rodin sam.

Budimpešta 31. maja. Ogrska delegacija je odobrila proračun ministrstva zunanjih del in votirala grofu Goluchowskemu zaupanje.

Pariz 31. maja. V spomin na svoje potovanje na Rusko je prezident Loubet pomilostil 220 obsojencev.

London 31. maja. Vsi listi se strinjajo v tem, da je mir med Buri in Angleži že sklenjen in da je mirovna pogodba že podpisana.

Zahvala.

Po nepričakovano krasno vspelem IV. shodu slovenskih časnikarjev je pripravljalemu odboru v Ljubljani prijetna dolžnost, zahvaliti se za pomoč zlasti osrednjemu odboru slovenskih časnikarjev v Pragi in predsedstvu shoda gg. M. Duli, Sandorju Gjalskemu in Hovorki za taktno, mirno vodstvo, s katerim je najizdatnejše pripomoglo k vspehu shoda, dalje velespoštovanemu meščanstvu ljubljanskemu, ki je svoje hiše okrasilo z zastavami in požrtvovalno milim gostom preskrbelo vozove in z izredno slovensko gostoljubnostjo dalo na razpolago mnogoštevilna stanovanja. Najudanejša zahvala inspektorju juž. žel. gosp. Evg. Gutmannu za njegovo veliko ljubez-nivost, s katero je šel na roko pripravljalemu odboru, načelniku drž. kolodvora g. Jož. Deteli, ki je istotako ljubezno ugodil mnogim našim prošnjam in obratnem vodstvu držav. železnice v Bel-ljaku, ki je dalo na razpolago razgledne ozoze. Iskrena zahvala slovenskim damam, ki so prišle pozdravit slovenske goste na kolodvor in jih obdarovale s cvetjem, vsem slovenskim društvom, ki so prihitela z zastavami na kolodvor k sprejemu: „Sokolu“, „Slavecu“, „Ljubljani“, „Slov. kršč.“

— soc. zvezi“ in „Slov. zid. in tesar. društvu“.

Hvala „Slovenskemu planinskemu društvu“, ki je tudi to pot pokazalo, da razume svojo nalogo, hvala članom „Sokola“, ki so drage goste spremljali na njihova stanovanja, in odboroma „Sokola“ in „Čitalnice“ za blagohotno prepustitev dvoran. V prvi vrsti se pa zahvaljujemo ljubljanskemu meščanskemu sprejemnemu odboru, osobito njega načelniku županu gosp. Ivanu Hribarju za izvanredni trud, slav. občinskemu svetu ljubljanskemu za veliko gostoljubnost, s katero je sprejel slov. časnikarje. Zahvaljujemo se z izrazi največje hvalečnosti vsem onim Slovenkam in Slovincem, ki so priredili slovenskim časnikarjem sprejeme, kjerkoli so se pokazali na slovenskih tleh, pred vsem občinam in društvom po Gorenjskem: Šiški, Šent Vidu, Škofji Loki, Kranju, Podnartu, Radovljici, Žerovniku, Javorniku in tudi vrlim Jeseničanom ki so prihiteli na Javornik, podružnici „Slov. planinskega društva“ v Radovljici in slovenskim damam, ki so vso pot po Gorenjskem obdarovale slovenske časnikarje s krasnim cvetjem. Posebno gostoljubnost sta nam izkazali občini Bled in Gorje, zato iskrena hvala! Posebej se zahvaljujemo še županoma gg. Peternelu in Žumru. Hvala tudi pevkam in pevcem bleškimi krasno petje! S svojo slovensko gostoljubnostjo se je odlikovala tudi slovenska Postojina. Najtoplejšo zahvalo izrekamo za to slav. občini postojinski, gospodu županu Deklevi, narodnim damam, društvom, tamburaškemu klubu, jamskemu odboru, posebej načelniku gospodu A. Ditrlihu. Končno hvala vsemu slovenskemu časopisju, ki je delovalo za shod! Vsakemu, kdor koli je kaj pripomogel k sijajnemu vspehu slovenskega časnikarskega shoda v Ljubljani: Hvala!

V Ljubljani, dne 31. maja 1902.

Pripravljalni odbor IV. shoda slov. časnikarjev v Ljubljani.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 31. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 60
Skupni državni dolg v srebru	101 40
Avstrijska zlata renta	120 60
Avstrijska kronska renta 4%	99 80
Ogrska zlata renta 4%	120 75
Ogrska kronska renta 4%	97 95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1599 —
Kreditne delnice	610 —
London vista	240 22 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 27 1/2
20 mark	23 86
20 frankov	19 08
Italijanski bankovci	93 70
C. kr. cekini	11 32

Žitne cene v Budimpešti

dne 31. maja 1902.

Termin.			
Pšenica za junij	50	8 90	
„ oktober	50	7 86	
Rž „ oktober	50	6 72	
Koruza „ julij	50	5 22	
„ avgust	50	5 28	
Oves „ oktober	50	5 82	

Efektiv.

10 vinarjev višje.

Darila.

Upravištvu našega lista sta poslala: Za Prešernov spomenik. Dr. M. na dirkališču dobljeno stavo: 4 K. — Živel!

Odbor „Dijaške kuhinje v Kranju“ prejel je od 15. marca do konca maja t. l. sledeče darove; poslali so: neimenovan v Mengšu 40 K, Ant. Kocijančič, župni upravitelj v Gojzdu 2 K, I. okrajna hranilnica in posojilnica v Kamniku 25 K, „zmota pri računu“ 1 K, Marijana Šolar iz Podbrezja 10 K, durakisti v gostilni g. P. Mayra 4 K 80 v. (od 2 večerov), neimenovan za pirihe 2 K, neimenovana snamka 60 v. za izgubljeno palico v Emavsu 1 K, prof. Kolegij za april 10 K, g. Rud. Kokalj, blagajnik okr. boln. blagajne v Kranju, 100 K kot pirihe (izročil mu jih je g. Iv. Zupan, posestnik in usnarj v Kranju, Savsko predmestje h. št. 33 za odstop proti njemu vlo-žene tožbe radi častikraje), gospa Mar. Korošec nabrala ob priliki pogreba g. Jos. Hummerja v v Celju 10 K, g. dr. Ignacij Jolovšek, c. kr. okr. zdravnik v Radovljici 20 K, rodbini Pršinova in Rihteršičeva v Senčurju 6 K mesto venca na grob pokojnega Aleša Berganta, iz istega namena gospodična N. Slajpah, učiteljica v Senčurju 1 K, Kranjska hranilnica v Ljubljani za 1. 1902. 100 K, A. Z. mesto obletnice po svojem bratu 5 K, prof. kolegij za maj 10 K, županija Tržič med tržani nabраниh 139 K, gospodična Lojzika Rebol in njena sestra Angela omoč. Zaplotnik skupaj 2 K, prof. Simon Rutar v Ljubljani 4 K, Stefan Rojnik, rač. oficial pri c. kr. namestništvu v Gradcu 6 K, Frančiška Križnar, posestnica v Pirki 2 K, „vse odpuščeno“ v Podbrezjah 1 K, razžaljeni črno-vojnik istotam 1 K, mesto venca na krsto umrle bl. g. Ivane Majdičeve so darovali: g. Pet. Majdič, posestnik um. mljinov v Jaršah 20 K, ces. svet. in župan Karol Šavnik 10 K, okr. zdravnik dr. Edv. Šavnik 8 K, po 6 K: gospa Mar. Mayr, odvetnik dr. Fr. Prevč, po 5 K: zastopnik „Du-nava“ Rud. Kokalj in tajnik mestne hranilnice Iv. Valentič, po 4 K: dež. poslanec in posestnik Ciril Pirc, trgovec in posestnik Iv. Rakovec, mag. pharm. Fr. Šavnik, odvetnik dr. Val. Štempihar in ravnatelj Andr. Zumer, 3 K: gimn. uč. Anton Zupan, po 2 K: postajenačelnik I. Batagelj, trgo-vec Fr. Crobak, fotograf Iv. Jagodic, prof. Ant-Peterlin, sod. adj. Fr. Peterlin, trgovec Ferdinand Pollak in uradnik kred. banke Feri Sajovic; go-spoda Ivan in Janko Majdič kot zahvala za petje pevskega zbora tukajšnje „Narodne čitalnice“ ob priliki pogreba nepozabne soproge in matere 60 K in kot dopolnilo tega sneska 50 K, skupaj 100 K, nadaje mesto venca umrli gospe Iv. Majdičevi poslali po upravištvu „Gorenjca“ Evgenija Vav-ken, Fr. Strupi in Josip Hacin po 2 K, J. Jarko 1 K; gospodična Franica Križičeva iz Trboj 10 K, g. Janko Urbančič, graščak na Turnu 20 K. — Izrekajoč vsem p. n. darovalcem in darovalkam

iskreno zahvalo za poslane prispevke, priporoča odbor „Dijaške kuhinje v Kranju“ ta prepotrební zavod nadaljni naklonjenosti blagih dobrotnikov.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse tež-koče prebavljenja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (12—8)

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (Schauspieler-Lotterie). Opozarjamo svoje cenene čitatelje, da se sreč-kanje vrši nepreklicno dne 19. junija 1902 in da se vsi dobitki od zalagateljev izplačajo v goto-vini z 10% odbitkom.

Kadar kdo zavžije kake težko prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bo-lezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan „dr. Rose balzam za želodec“ iz le-karne B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Gospodu Juliju Schaumann-u lekarnarju v Stockerau-u.

Ker sem poskusil Vašo sol za želodec ter jo spoznal kot posebno dobro sredstvo, da si ozdravim bolehen želodec, torej prosim vljudno, da mi dopsiljete novih 10 škatlic po poštnem povzetju na naslov:

Jožef Senft, toplice Bartfeld (vila Karoly).

24. junija 8199.

Dobiva se pri izdelovalcu, Juliju Schaumannu, deželiskem stanovskem lekarnarju v Stockerau-u in v vseh tu- in inozemskih lekarnah. Cena škatljice K 1 50, manj kot 2 škatljici se ne pošiljati. (2755—6)

Kufekejeva

NAJBOLJŠA HRANA ZA ZDRAVE IN V črevih bolne otroke

26 1268

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšče priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parumov, kirurških obvez, svežih mi-neralnih vod i. t. d. (520—14)

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. maja: Ivana Zeschko, posestnica, 49 let, Sv. Petra cesta 38, otrpjenje možgan. — Franja Smeraj, črevljarska žena, 77 let, Tesars-ke ulice 3, ostarelost. — Marija Stular, delav-čeva žena, 69 let, Soteska 4, jetika.

Dne 28. maja: Albert Lugek, hranilnični adjunkt, 52 let, Rimska cesta 9, krvavenje mo-žgan. — Uršula Skof, gostija, 81 let, Radeckega cesta 11, rak v požiralniku.

V deželnih bolnicah:

Dne 23. maja: Štefan Peteani, gostač, 83 let, srčna hiba.

Dne 24. maja: Matevž Skodlar, delavec, 72 let, rak v grlu.

Dne 25. maja: Ivan Žnidaršič, posestnik, 37 let, črevesni katar. — Marija Moser, kočijaževa žena, 35 let, jetika.

Dne 26. maja: Marija Šajn, gostija, 70 let, ostarelost. — Pavel Krek, črevljarski vajenec, 13 let, vnetje trebušnice.

Dne 26. maja: Andrej Tornič, posestnik, 53 let, vnetje mehurja.

Dne 27. maja: Marija Zupanc, delavčeva žena, 66 let, srčna hiba. — Ivan Ogrinc, gostač, 58 let, rudeča griža.

Častite naročnike „Sloven-skega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi me-sečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno na-ročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestane.

Meteorološko poročilo.

Maj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
30.	9. zvečer	737 3	16 6	sl. jzhod	jasno	0 mm.
31.	7. zjutraj 2. popol.	733 2 736 6	11 7 24 7	sl. jvzhod sl. zahod	del. oblak. jasno	0 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 17 9°, aer-male: 15 8°.

Zahvala.

Povodom prerane smrti naše preljube soproge, oziroma matere in stare matere, gospe

Terezine Dolenc roj. Vilhar

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so spremili drago preminulo k večnemu počitku, našo srčno zahvalo. Istotako bodi iskrena zahvala vsem darovalcem krasnih vencev.

V Ljubljani, 31. maja 1902.

(1259)

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom boleznin in smrti naše ljube matere, oziroma stare matere in tašče, gospe

Marijane Škerlj

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem za izkazano srčno sočutje med boleznijo ter za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku našo najsrčnejšo zahvalo, ter prosimo, da ohranijo nepozabno raniko v blagem spominu.

V Cerkljici, dne 26. maja 1902.

(1250)

Redbine Meden, Arko in Milavec.



(30-3)

Priporočajo se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rdečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshülle slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche Gasse 8, Budapest. (993-8)

Kavarna „VALVAZOR“.

Usak dan sveži sladoled in ledena kava.

Tudi se **oddajo** sledeči časopisi: »Slovenec«, »Agramer Tagblatt«, »Politik«, »Grazer Tagblatt«, »Edinost«, »Arbeiter-Zeitung«, »The Graphic«, »Wiener-Zeitung«, »Jugend«, »Medizinische Wochenschrift«, »Pechütt«, »Interessantes Blatt«. (1261-1)



Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

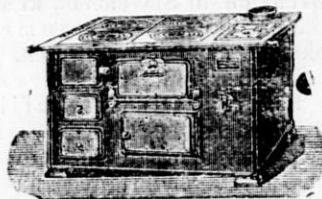
se priporočajo izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, in od mene preskušene. — Ilustrovanj cenik zastoj. (96) (21)

1,000.000 zidarske opeke

se takoj odda. (1253-1)

J. J. KANTZ
Rimska cesta št. 16.

„Triumph“ štedilna ognjišča



za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd. Priznana izboren fabrikat. Jako veliko se prištedi na kurjavi. (780-18)

Dobiva se v vsaki večji železninski trgovini.

Tovarna štedilnih ognjišč „Triumph“ S. Goldschmidt & sin
Wels na Gorenje Avstrijskem.

Mejnarnodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice. **Vstop s sadnega trga. Pogostarjev trg.** Ljubljanska umetniška razstava I. vrste. Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Danes v soboto, 31. maja, zadnji razstavljen!

Prekrasni grad bavarskega kralja Ludovika II.

Herrenchiemsee.

Od nedelje, 1. do včevši 7. junija

Slovita češka kopališča Elster, Marijini vari in Karlovi vari.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (1254)

Vabilo na vrtno veselico

katero priredi „Vzajemno delavsko podporno društvo“ v Št. Vidu pri Ljubljani v nedeljo, dne 1. junija t. l. v gostilni g. Valentina Cirmana p. d. „pri Jožefu“.

Spored: (1231-2)

1. Tamburanje tamburaškega kluba „Triglav“ iz Ljubljane.
2. Petje mešanega zbora pod vodstvom g. naduč. Janko Žirovnika.
3. „Šaljiva loterija“.
4. Prosta zabava in ples od 7. ure zvečer do polnoči.

Začetek točno ob 3. popoldne. Vstopnina prosta. Prostovoljna darila se hvaležno sprejemajo. Dobitek je določen za društvene namene. Ob neugodnem vremenu se vrši veselica nedeljo pozneje. K tej veselici vljudno vabi ODBOR.

Moško in žensko kolo se po ceni prodasta.

Vpraša naj se v gostilni v Lattermannovem drevoredu, (1256)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1902. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga iz Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Radolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 1. uri 5 m popoldne osebni vlak v Radolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Radolfovo, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzenj, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 14 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovice, Plzenja, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Proga iz Norvega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Radolfovega in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne osebni vlak iz Straže-Toplice, Radolfovega, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer osebni vlak iz Straže-Toplice, Radolfovega, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m zvečer, po slednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)



Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa **domače** zavarovalne družbe **prve** vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (1095-4)

Kupi se

mala hiša z vrtom

v predmestju Ljubljane. — Cena 10.000 do 14.000 kron.

Ponudbe pod: „H. 415“ na upravnishstvo »Slov. Naroda«. (1258-1)

Predivo lepo kupi Anton Kolenc

(1183-5) trgovec v Celji.

Hiša

v najboljšem stanu, v kateri se nahaja trgovina mešanega blaga in gostilna, v jako lepem večjem trgu, je zaradi družinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji **na prodaj**, eventualno se **dá v najem**. Vprašanja naj se pošljejo pod „hiša“ upravnishstvu »Slov. Naroda«. (1242-2)

Salame

ogrške 170 gld., domače iz šunka 120 gld. domače 1 gld., dunajske 80 kr. šunka brez kosti (Rollschinken) 90 in 110 gld., suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago. (1028-3) Janko Ev. Sirc v Kranju.

V nedeljo, dne 1. junija

veliki vojaški

Koncert

na prostornem senčnatem vrtu „pri Traunu“ na Glincah.

Svira godba c. in kr. pešpolka štev. 27.

Začetek ob 5. uri. Vstopnina 10 kr. Otroci prosti.

Točila se bodo izvrstna dolenska, istrska in štajerska vina ter Puntigamsko marčno pivo; tudi se bodo postreglo z gorkimi in mrzlimi jedili po nizki ceni.

K mnogobrojni udeležbi vabi z velespoštovanjem (1255)

Janko Traun.

Pri neugodnem vremenu vrši se koncert dne 8. junija. 21

Žrebanje

Glavni dobitek

Promese k državnim srečkam iz l. 1864. cele à K 14:— polovica à K 8:—
2. junija 300.000 K.
Promese k Budimskim srečkam . . . à kron 9'50 16. junija 40.000 K.
Srečke državne loterije à kron 4 12. junija 200.000 K.
priporoča In 17.822 drugih dobitkov.

(1262)

„Ljubljanska kreditna banka“.

Fotografski atelijé na sv. Petra cesti št. 27 L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti. Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših **otroških vozičkov** in navadne do najfinjša **žime**. M. Pakič Ljubljana. Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.



Josip Reich likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4 se priporočajo za vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST Ljubljana, Židovske ulice št. 4. Velika zaloga obuval lastnega izdelka za dame, gospe in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vpsolati.

Cilindre najnovejše fačone priporočajo po najnižji ceni **Blaž Jesenko** Ljubljana, Stari trg št. 11.



Avgust Repič, sodar Ljubljana, Kolzejske ulice št. 16 (v Trnovem) 23 izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode** po najnižjih cenah. Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Ign. Fasching-a vdove ključavničarstvo Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša) priporočajo svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč** najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Mlad mož

neoznjen, star 30 let, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, išče primerne službe kot portir, kantiner, gostilničar na račun ali kaj enakega. — Naslov se izve v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Trgovski pomočnik.

Za špecerijško trgovino v Ljubljani se sprejme spretin in marljiv pomočnik, vojaščine prost, s prav dobrimi priporočili, pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe naj se pošljejo pod znakom »Špecerijški pomočnik« na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Sladoled

ledovo kavo in ledovo čokolado

(846—11)

priporoča kar najbolje

L. Kirbisch-eva slaščičarna.

Naročila na zunanizvršujejo se točno.

Luxus-kartonaže

za kočevce in branjevece z južnim sadjem.

5 kilo zavitek, lepa, cenena vrsta . . . 18 K
5 " " mešana z boljimi vrstami. 20 "
5 " " " z najboljšimi vrstami 25 "
razpošilja franco proti poštnemu povzetju na Avstro-Ogrskem (941—7)

Viljem Fuder

Terezin (Theresienstadt) Češko.

Lepo posestvo na prodaj.

Lepo posestvo v Mokronogu, stara in dobro vpeljana gostilna »pri stari pošti« z zalogo pivo, vina in žganja, 3 hiše z gospodarskimi poslopji, pri gostilni velik vrt in ledenica, lepe njive in travniki, gojzd, 2 vinograde z zidanico in tudi opkarna, prodaja se radi boleznitakoj pod prav ugodnimi pogoji.

Ignac Majcen v Mokronogu.

Pojasnita daje: Konces. pisarna za prodajo hiš in zemljišč: Jos. Perhauc, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6. (1228—2)

Najboljše črnilo svetá.



Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt

čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendt crème za

naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832

na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161—3)

Dunaj, l., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazi

naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

2 mesečni sobi

se takoj oddasta. (1248)

Gospodske ulice št. 4, l. nadstr., desno.

Red Star Line, Antwerpen



v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnita dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali (1115—41)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo

sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri

anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in žen-

skih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in

v lekarnah. (995—6)

Kopalisce Roncegno Južno Tirolsko,

postaja valunganske železnice,

1 1/2 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna,

parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo,

elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Vi-

šina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, za-

ščitena proti vetrom, dišeč, suh zrak, brez vsega

prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj.

Zdravilišče prve vrste z obširnimi lepim parkom,

prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tuje,

obedovalnice in bralne sobe, zdraviliški salon.

Povsod električna razsvetljava, zdraviliška godba,

dva lawn-tennis prostora in vsi drugi poletni

športi. Senčnata izprehajališča, zanimivi izleti.

Sezona maj—oktober. (V maju, juniju in septem-

bru znižane cene.) Ilustrovane prospekte in po-

jasnila daje kopalisko ravnateljstvo v Roncegno

Žrebanje nepreklicno

19. junija 1902.

Loterija glediskih igralcev

(Schauspieler-Lotterie).

1 glavni dobitnik à 50000 K

" " " " à 5000 "

" " " " à 3000 "

2 glavna dobitka à 2000 "

5 dobitkov à 1000 "

10 " " " " à 500 "

20 " " " " à 200 "

60 " " " " à 100 "

100 " " " " à 50 "

300 " " " " à 20 "

3500 " " " " à 10 "

Srečke à 1 K priporoča

J. C. Mayer v Ljubljani.

Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v

10/2 gotovini po 10% odbitku. 14

Uradno dovoljena (1249)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. — Potnina

tukaj. Natančneje v pisarni. Vestna

in kolikor možno hitra postrežba za-

gotovljena.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov,

ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih

državah, Švici itd. proti poltnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste izpuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega

mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje

huknin na glavi in v bradi, za čiščenje in desin-

fekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo

kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov les-

nega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh

drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se

pri nevarnosti v okoliščinah, zahtevaj izrecno

Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno var-

stveno znamko.

Pri neozdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega

mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot

nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za

vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil

zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino

polti; borakovo milo za prišče; karbolsko milo za ugašenje

polti pri pikah valod koz in kot razkužujoče milo; Bergerjevo

smrekovo-iglasto milo za umivanje in toileto, Bergerjevo

milo za nezno otroško dobo (35 kr.)

Bergerjevo Petrosulfol-milo

proti rudečici obraza, rudečemu nosu, opršcu in klenju kože;

milo se peče v obrazu jako učinkovito; žvepleno-milno milo

proti zakažnim žvrom in nečistostim obraza; taninsko milo za

potno nogo in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za

kadilce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil sa

najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno

Bergerjeva mila. Pazite na zgoranj varstveno znamko in na

izvir:

Tovarna G. Hell & Comp., Opava.

ker je mnogo ničvrednih imitacij in se celo ime Berger zloražlja.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan

Leustek, M. Mardetschlager, J. Mayr,

G. Piccoli, U. pl. Trakóczy in v vseh le-

karnah na Kranjskem. (623—7)

Otvoritev gostilne.

Slavnemu občinstvu, letoviščar-

jem in izletnikom na Bled uljudno

naznanjam, da sem prevzel

gostilno

„pri panju“

v vasi Grad (Bled) št. 47 in 48.

Priporočam letoviščarjem in

potnikom lepa stanovanja po pri-

mernih cenah, s pristavkom, da se

dobivajo vedno gorka in mrzla

jedila ter točijo izvrstna štajerska

in dolenska vina. Imam tudi za-

logo prve gorenjske pivovarne

M. Mayr-ja v Kranju. Postrežba

točna, cene nizke. — Lep vrt s

kegljiščem, kjer je krassen razgled

po celi Gorenjski, je p. n. gostom

na razpolago

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Davorin Urinšek

gostilničar. (1154—3)

Sprejemem notarskega kandidata.

Karol Čibej

c. kr. notar v Gorici.

Velika dvorana „Tonhalle“.

V soboto, 31. maja in v nedeljo, 1. junija 1902

ob 8. uri zvečer

samo 2 senzacionalni predstavi

modernih čudežev slovutih umetnikov

HOMES & FEY

Okultizem, spiritizem, psihologija,

sonnambulizem, prenašanje misli.

Prvikrat v Evropi: vohajoči in videči medij.

Pred kratkim priredila na Dunaju v lastnem gle-

diškem salonu modernih čudežev, Kohlmarkt 1,

1000 predstav. Strah iz Berolina, Resau, Mödlinga

in Brunocza. Davenport-ova škrinjica strahov.

Novo! Izvirni eksperiment Homes-a in Fey-a. Novo!

Sedež 4, 3 in 2 K. Galerija 2 K. Stojšče 1 K.

Dijaške vstopnice 60 vin. Vstopnice se prodajajo

od danes naprej v trgovini z muzikalijami Otto

Fischer-ja, „Tonhalle“, (1236—3)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine

Most (Brux) šte. 64 Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka 375

Prava srebrna remontoarka 580

Prava srebrna verižica 120

Nikelnasti budilec 195

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznanih pism. (2758—47)

Ilustrovan katalog zastoj in poštno prosto.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Posojilnice v Zatičini

registrirane zadruge z neomejeno zavezo“

koji se bode vršil

v nedeljo, dne 8. junija 1902. l.

popoldne ob pol 4. uri

v društvenih prostorih v Zatičini.

Dnevni red:

1.) Poročilo načelstva.

2.) Poročilo nadzorstva.

3.) Potrjenje računa za l. 1901.

4.) Volitev načelstva.

5.) Volitev nadzorstva.

6.) Sprememba pravil.

7.) Slučajnosti.

Načelstvo.

Rokavice

iz tkanine,

glacé in pralnega usnja

dobre vrste

kakor tudi (2626—52)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Aug. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta 13.

Velika zaloga

stekla

porcelana svetilk

zreal. i. t. d.

!!! Najnižje cene!!!

ŽIVILA MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Največje važnosti za vsako rodbino.



Maggi za zabelo
daje juham, bouillonom, primakam, sočivjem itd. presenetljiv, krepak in dober okus.
— **Malo kapljice zadostja.** —
Stekleničice od 50 h naprej.

JUHE v tabletah.
Tableta za 2 porčiji 15 h.
Maggi-jeve juhe v tabletah omogočijo hitro **samo z vodo** izgotoviti krepke in lahke prebavljive juhe.
— **19 različnih vrst.** —

Konsommé & Bouillon v tobočih.

1 Consommé-tobolec za 2 porčiji najfinije krepke juhe 20 h.
1 Bouillon-tobolec za 2 porčiji krepke mesne juhe 15 h.
Polije se samo z vrelo vodo in brez vsake primesi je gotovo.

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Dobiva se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah. (1243)

Išče se
trgovski pomočnik
popolnoma več vseh strok mešane trgovine ter spreten prodajalec. Vstop se želi takoj.
Ponužbe naj se pošiljajo trditi **M. Elsner** v Ljubljani. (1234-3)

Koroški rimski vrelec
najfinjša planinska kislava voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (16-22)
Dobiva se v večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. Zastopstvo **Fr. Rojnik**, Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Ure na nihalo z godbo

je zadnja novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo **vsako uro** najlepše koračnice in plese. Cena z zabojem **samo 8 gld.** — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bje vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijem **samo 6 gld.** — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se leskajočim kazalnikom **1.90 gld.** Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, **6 gld.** — Niklasta remont. ura **3 gld.** — Pristna srebrna remont. ura, z dvojnimi pokrovom, **5.50 gld.** Pošilja se samo proti poštenu povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrovani cenik ur, veriž in prstanov itd. gratis in franko. (1109-4)

Jožef Spiering
Dunaj, I., Postgasse št. 2/C.
Kristjanska trdka ustanovljena leta 1880.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9
priporoča vsem zidarim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo **najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih pečij** in **najtrpežnejših štedilnih ognjišč** lastnega izdelka, in sicer ru-javih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po **najnižjih cenah.**
Ceniki brezplačno in pošt-nine prosto. (22)

Obrt z velikim dobičkom
je izdelovanje likerov in esenc mrzlim načinom. Vsak, ki se želi te proste obrti poprijeti ali si isto vpeljati, in k temu ni treba niti velikega kapitala, niti velikih prostorov, niti posebnih strokovnjaških znanosti, naj vpraša pod šifro: „Ohne viel Capital 1000“ **anonimno ekspedicijsko** **Edvard Braun**, Dunaj I., Liebenberggasse 2. (1194-3)

Mašinist
se išče za večjo parno žago.
Zmožen mora biti slovenskega jezika. Prednost imajo oni, ki se razumejo tudi na električno razsvetljavo. (1213-3)
Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Trgovino
v dobrem prometu, v mestu ali na deželi bodisi v kateremkoli kraju, **prevzamem na račun**, oziroma pod ugodnimi pogoji **kupi mlad, polnoleten samski gospod.**
Pismene ponudbe s pojasnili prosijo se poslati pod naslovom: „Promet šte. 10 poste restante Ljubljana“. (1208-3)

Svež liptovski majnikov sir
(1049-7)
v priznani izborni kakovosti ponuja **Peter Makovič**, tovarna za sir v Liptó-Rosenbergu. — Škatljica 5 kg. K 534 franko.

Karbolinej
Avenarius patent
Že 25 let preskušeno, les obvarujoče sredstvo.
Pred ponarejanjem se svari.
Tovarna za karbolinej **R. Avenarius**
Amstetten na Niž. Avstrijskem.
Pisarna: Dunaj, III/1, Hauptstrasse 18.
Prodaja **Fran Stupica**, Ljubljana. (877-5)

Oklic.
Podpisani naznanjam, da bodem svoje **zemljišče vlož. št. 74** kat. obč. Štepanja vas obstoječe iz parc. št. 51/1, hiše št. 28 v Štepanji vasi, gospodarskega poslopja in dvorišča, njive parc. št. 288, pre-mičnin in potrebnih za gostilniško obit **dne 5. junija t. l. ob 9. uri zjutraj** na lici mesta v Štepanji vasi 28 **prodal.**
V prodani hiši nahaja se že več let gostilna.
Več se izve pri podpisanim ali v pisarni c. kr. notarja gosp. dr. Karola Schmidinger-ja v Ljubljani. (1227-2)
Jurij Šepetavec.

Otvoritev gostilniškega vrta.
V nedeljo, dne 1. junija 1902.
otvoril se bo de
v gostilni „pri novem svetu“
na Marije Terezije cesti št. 14
gostilniški vrt s salonom in kegljiščem.
— **Vrt je povečan in lepo prenovljen.** —
Na vrtu svira vojaška godba.
Začetek ob pol 4. uri. * Ustopenina prosta.
Za mnogobrojen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem
(1257) **Valentin Mrak** gostilničar.
V slučaju neugodnega vremena vrši se koncert v nedeljo, dne 8. junija t. l.

K sezoni K sezoni

ilustrovani cenik se pošilja na zahtevo zastonj. ilustrovani cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejših vrst, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munice,** posebno pa opozarjam na **trocevne puške**
katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe in poprave** točno, solidno in najceneje.
Z velespoštovanjem (105-22)
Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Pozor
trgovci in gostilničarji!
Kranjske salame
zelo okusne kakovosti, 1 kg. 1 gld. 20 kr., razpošilja od 5 kg. naprej po pošti in železnici proti povzetju
Dragotin Novak
v Trebnjem, Dolenjsko.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke
najnovejši fačone
priporočam **po nizki ceni.**
J. S. Benedikt
Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporočam svojo največjo zalogo vseh vrst **žepnih ur** zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.
Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporočam svojo veliko zalogo **vsakovrstnih očal, iovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.**
Tu se dobiva:
„Luč v žepu!“

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.
Za pomladno in poletno sezono
se priporoča trgovina s suknem, platnenim in manufakturnim blagom
Hugo Ihl
xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4
Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postržba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kor-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redline in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solij za kopel.

22 Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3

FRANJA MERŠOL * Ljubljana * Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vzenin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Alojzij Kraczmér prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

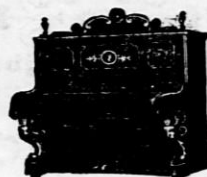


Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne tvrde bratov Stigl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.



Fran Bergant

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6

nasproti cerkve sv. Jakoba

priporoča svojo

špecerijsko in delikatesno

Na debelo. trgovino. Na drobno.

Špecialitete:

Doma žgana kava.

Šunke in salame.

Garantirano pristen rum,
konjak, ruski čaj ter

raznovrstna južna vina.

Pfaff -ovi šivalni stroji

so najboljši.

To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta,
ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem
manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem
poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v
raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z
nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji

Pfaffovi šivalni stroji

Pfaffovi šivalni stroji

Pfaffovi šivalni stroji

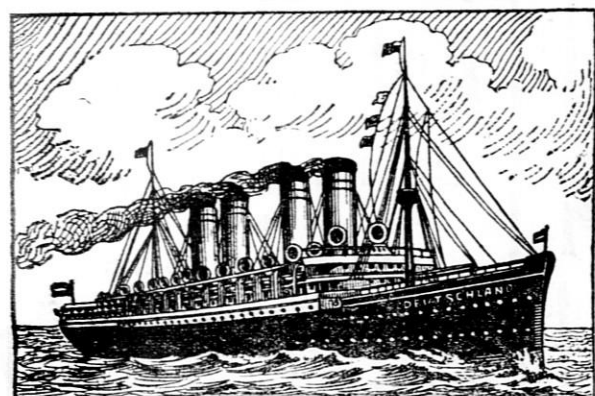
Pfaffovi šivalni stroji

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

Popravljajo se vse vrste šivalnih strojev in koles najceneje.



Največje, najhitreje ter najvarnejše vrste
velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse raz-
rede prodaja ter daje pojasnila točno in
brezplačno (1228-2)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sred-
stvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo,
ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in
zajamčena neškodljiva tekočina, ki zabrani iz-
padanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4
do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade,
in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo
nekdanjo naravno barvo.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

* Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. *

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljub-

ljani pri gospodu

Vaso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trn-
koczy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju.

Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni

„pri angelju“.

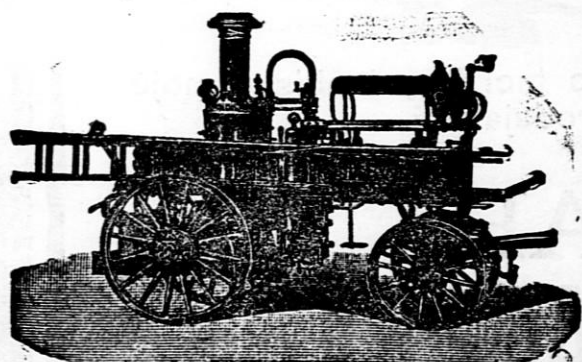
Preprodajalci popust. (506-13)

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:



Brizgalnice najnovejše sestave,
kakor s patentom proti zmrz-
lini, s priredbo, da brizgalnica na
obe strani jemlje in meče
vodo; „univerzalno“, prikladno
za male občine, ista se nosi ali vozi;
parne brizgalnice, vodonoše,
sesalke vsake vrste, vozove za
polivanje ulic in prevažanje gnojnice
itd., cevi iz posebne tkanine najboljše
vrste; dalje celade, pase, sek-
rice, lestve ter sploh vse za ga-
silna društva prikladno orodje, trpežno
in lepo izdelano. Motor-vozove
in priprave za acetylen-luč.
Dalje kmetijsko orodje vsake
vrste — Gasilna društva, občine in
pošteni kmetovalci-gospodarji plaču-
jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila
franko na vsak kolodvor. (279-9)

Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Fersan-Cacao

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter
je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko:

(1156-3)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(924-7)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Prodaja na debelo.

Pristni kranjski

laneno oljnati firnež

prodaja

(1140-6)

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na drobno.

Velika zaloga

(114-41)

**Styria-, franco-
skih Peugeot-
Stefanie-koles**



pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.



brezplačno ter poštne prosto.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS

v Ljubljani

23

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

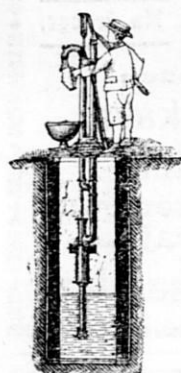
Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.



Izvežban
solicitator ali stenograf
se sprejme takoj. Plača po zmoglosti.
Dr. Josip Kolšek
odvetnik, Laško.
(1245-2)



Najboljša studenčna sesalka na svetu!
Genial-sesalka
crpa vodo iz globokih studen-
cev skozi pod zemljo napeljavne
cevi v visoko položeni nabi-
ralnik. a (1088-5)
Prvi moravski zavod za vodo-
vode in izdelovanje sesalk
Ant. Kunz
c. kr. dvorni zalagatelj
Moravske Granice
(Mährisch-Weiskirchen).

Površnike
po najnovšem kroju
priporočata 2 (1051-5)
Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Dr. Rose balzam
za želodec
iz lekarne
B. FRAGNER-jav v Pragi
je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvaja-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okrep-
čuje in obdržuje v pravem teku.
SVARILO!
Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.
Glavna zaloga
lekarna B. Fragnerja v Pragi,
„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogei Nerudove ulice.
Velika steklenica 2 K, mala 1 K.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika
steklenica in za K 150 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-
schläger, J. Mayr. (14-11)

Zahtevajte
v prodajalnah,
v kavarnah in
v gostilnah **Cvekov brinovec**
v originalnih steklenicah.

Ustanovljeno 1882. Ustanovljeno 1882.

Tirolski porfir
iz Branzoll-a
priznано najboljši in neprekosni material za tlakovanje hodnikov
in cest se dobi po stalnih cenah edino le pri
Alojziju Vodniku
kamnoseku v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.
Oddalo se je za Bolcan in okolico 30 vagonov. L. 1901. se je oddalo
za Monakovo, Stuttgart, Inomost, Celovec, Maribor, Beljak, Ljub-
ljano itd. itd. 2620 vagonov.



Kupuj pa „le v steklenicah“.
V Ljubljani pri gospodih:
F. Groschl A. Kanc, drog. Jožef Kordin A. Lilleg A. Sarabon M. E. Supan
C. Holzer C. Karinger Anton Krisper T. Mencinger Viktor Schiffer A. Sušnik, F. Tr.
Ivan Jebračin Mihael Kastner Iv. Perdananasl. M. Spreitzer M. Srečnik, J. Tonih
Anton Ječminek Edmund Kavčič J. Lenček Karol Planinšek Anton Stacul Uradniško-kon.
Anton Korbar Kham & Murnik Karl Lexander J. C. Röger Fran Stupica sumno društvo.
Bled: Oton Wölfling, P. Homan. Krško: F. H. Aumanan sin, R. Radovljica: L. Fürsager, Friderik
Crnoml: Andrej Lackner, Karol Engelsberger. Homan, Oton Homan.
Müller. B. Schweiger, A. Zuro. Litija: Lebinger & Bergmann. Sodražica: Ivan Levstik.
Draga: P. S. Turk. Lož: F. Kovač. Mirna: Jos. Schuller. Škofja Loka: E. Burdych M.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač. Mokronog: J. Errath, B. Šbil, pri Žigon.
Idrija: A. Jelenec, J. Šepetavec. Novo mesto: Küssel & Končan, Slška: J. C. Juvančič.
Kamnik: Anton Pintar, Fran Škofu. Adolf Pauser. Travnik: G. Bartol.
Sabelj. Kočevje: M. Rom, F. Schleimer, Polhov Gradec: J. Ana Leben. Trebnje: J. Petrovič, J. Zernatto.
Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel. Postojna: Anton Ditrich, K. Cefe- Tržič: Fr. Raitzarek.
Kostanjevica: Alojzij Gač. rin, G. Pikel. Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.
Kranj: Fran Dolenc, Vilj. Killer, Radeče: J. Trepečnik, I. občno Vipava, Vrpolje: Fran Kobal.
Adolf Kreuzberger, Jan. Maj- radeško konsumno društvo, J. Vrhnik: M. Brilej.
dič, Karol Savnik, lekarnar pri Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan.
sv. Trojici. Haller. Müller sen. Žužemberk: Jakob Dereani.

Sprejme se takoj v prodajalnice mešaneg
blaga na deželi zdrava, krepka
deklica
poštena in lepega vedenja, izurjena v pro-
daji različnega blaga, posebno manufak-
ture. Plača po dogovoru.
Ponudbe s spričevali na upravnishv
»Slov. Naroda«. (1221-3)

HENRIK KENDA v Ljubljani

Svoj ilustrovani cenik
1902
klobukov
za dame in otroke
pošljem čast. odjemalcem
brezplačno. (893-3)

Varst. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.
iz Richterjeve lekarne v
Pragi
priznано izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h., K 140 in
K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zaklepnih z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. (2622-27)
Richterjeva lekarna
pri zlatem levu
v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Ant. Schuster
Ljubljana, Špitalske ulice
priporoča (1260-1)
zelo velike izbore
bluz,
konfekcije za dame
kakor tudi
modnega in * * *
* perilnega blaga
po najnižji ceni.
Uzorcji na zahtevanje franko.

Uvažno naznanilo!
Ker sem se hotel, kakor znano, 1. maja 1902 iz svojih začasnih založnih prostorov na Sv. Petra
cesti stalno preseliti na Mestni trg št. 5, in mi je to, žalibog, slučajno izpodletelo, in ker sem zaradi
tega odpovedal najem ene izmed svojih dosedanjih prodajalnic, sem primoran nabavljeno blago po ceni
oddati, in zato so od današnjega dneva vse cene znatno znižane in od 20. maja je
velika prodaja ostankov
za vsako možno ceno.
Vse cenjene kupce upam v istini z jako nizkimi cenami odškodovati, ako morda pri obisku moje
sedanje prodajalnice naleté na nekoliko nereda zaradi premnovega blaga v prodajalnici.
Z velespoštovanjem
FRIDERIK HODSCHAR
Ljubljana
„Pri Amerikancu“. Sv. Petra cesta št. 4 in 6. „Pri Amerikancu“.
(487-26)